

НОВА СВѢТЛИНА

Важно извѣстие.

По нѣкои съображения, прѣкратаваме врѣменно издаването на „**Нова СВѢтлина и Здравословие**“. Молимъ всички абонати, които не сж си доплатили, да бждатъ добри да расчислятъ смѣтките си съ администрацията ни, колкото се може по-скоро.

Абонатитѣ на романа „**Безсмъртна Любовь**“, ако искатъ да получаватъ редовно брошуркитѣ чрѣзъ пощата, трѣбва да пратятъ въ прѣдплата по 50 стотинки за брошурка до Г-жа Анастасия Дръ Желѣскова въ Варна — 40 ст. за цѣната и 10 ст. за пощенска марка.

„**Книгата на Духоветѣ**“ е подъ печатъ и условията за нейното распродаване ще се обявятъ свое-врѣменно.

РЕДАКЦИЈАТА.

Нѣколко психически сеанси.

(Продълж. отъ кн. X).

ТРЕТИЙ СЕАНСЪ.

5-й Априлий 1894 г. — Този сеансъ, ако нѣма характеръ съвършено наученъ, както го подразумява *модерния позитивизмъ*, тѣй има голѣма важностъ за лицата, които взеха участие. При това членоветѣ отъ Академията прѣдложиха на присѣтствуващитѣ да взематъ потрѣбнитѣ прѣдпазвателни мѣрки за да

констатиратъ дѣйствителността на движенията, нѣтъ се отказаха, като заявиха, че познаватъ медиумитѣ за честни хора, съвършено безкористни и неспособни да употребятъ ни най-малка лъжа. Отъ друга страна, почетнитѣ професори, г-да г-да Рише и Ломброзо, които нѣколко пѣти сж присѣдствували на сеанситѣ съ Евзачиа Паладино, въ Неаполъ и Миланъ, бѣха вече убѣдени въ сжществуването на психическитѣ явления, тъй щото относително тѣхъ единъ подробенъ контролъ бѣше второстепененъ. Важната точка бѣше да се увѣрятъ въ сжществуването на разумни сжщества, независими отъ медиума и отъ присѣдствующитѣ; останалото бѣше повечето прието и одобрено.

При това, между малочисленнитѣ, нѣ много важни получени явления, повечето сж произведени подъ условия, които не оставятъ никакво съмнѣние върху тѣхната автентичность. За да се убѣдимъ въ това стига да наблюдаваме внимателно тѣхното развитие и ще се увѣримъ напълно за дѣйствителността на това, което потвърждаваме. Присѣдствующитѣ бѣха г-да г-да Карлъ Рише, професоръ на медицинский факултетъ въ Парижъ, дир-кторъ на *Revue Scientifique*; Цезаръ Ломброзо, професоръ на медицинския факултетъ въ Туринъ; Шренкъ-Нотзингъ, професоръ на Философията въ Монако; Луизи Ферри, професоръ на философический факултетъ въ Римъ; Хенрихъ Ферри, прѣдставителъ въ италианския парламентъ и професоръ на криминалната антропология; Ж. Сержи, професоръ въ психологический експериментаторски факултетъ въ Римъ; Хенрихъ Седмирадски; професоръ Даниловски отъ Петербургъ; Д-ръ Добиетски; Д-ръ Сантанжело; Жозефъ Бертучио Скамана, вице-консулъ на Португалия въ Катана; Графиня Бренда; инженеръ Н. Н.; Жанъ Хофманъ; К. Д. Н.; Жозефъ Девире Ломбарди, прѣдсѣдатель въ академията; Е. Жиорли; Ж. Пюрарелли; Кав. Каваняро; Р. Камилли и медиумитѣ Д. Ж.; Б.; Ф. С.

Тъзи всичкитѣ г-да съставиха веригата, освѣтъ г-да Хсфманъ, Жиорли и Ломбарди.

Прѣди да почне засѣданието, г-нъ Хофианъ обяви на събранието, че не гарантира за сполуката на явленията по причина на извънредно голѣмото число на присѣтствующитѣ. Той обясни причинитѣ, като прибави, че съ едно по-ограничено число хора можеше да увѣри и общае сполука на явленията.

Медиумитѣ сѣднаха отдѣлно единъ отъ другъ, между разнитѣ професори на веригата. Медиумъ С... го дръжаха отдѣсно Шренкъ-Нотзингъ, а отъ лѣво Д-ръ Рише. Д. Ж. сѣдеше между Д-ръ Рише и Д-ръ Ломброзо, а Б. сѣдеше между професора Шренкъ-Нотзингъ и Сержи.

Слѣдъ това, съ слабото освѣтление на лампата, съ червено стекло, въ най съвършенна тишина всички чакаха явленията.

Заминаха почти дваисетъ минути безъ да се получи никакъвъ резултатъ.

Нѣкои отъ професоритѣ, види се, разочаровани отъ това бесплодно чакане, почнаха да говорятъ и си искаватъ своитѣ разни хитри и духовити прѣдположения и съмнѣния относително психическитѣ факти и явления. Заминаха още десетъ минути, слѣдъ които пакъ не се сполучи нѣщо сериозно, освѣтъ два удара, които нарѣкохмо *апокрифически*, защото начина, по който ни се дадоха бѣше съвсѣмъ различенъ отъ онзи, чрѣзъ който ни се даваха другъ пътъ.

Ако има пълно невѣрие, то най много се срѣща у онѣзи, които се дръжатъ, като велики понтифи на положителната наука, въоръжени съ своитѣ научни догми; смѣло прѣдубѣждени за своята непогрѣшимостъ, тѣ се отказватъ отъ всѣка нова истина, която произлиза вѣнъ отъ тѣхнитѣ застарѣли знания и която дохожда да срутава химерическитѣ постройки основани върху една неправилна аналитическа система.

Най-послѣ се рѣши да се умали числото на лицата съставляющи веригата, и това се прие съ готовностъ и едногласие отъ всичкитѣ. Професоръ Ломброзо прѣдложи да се попита масата за да се узнае, кои лица трѣбва да се оттеглятъ, нѣ като не се получи никой отговоръ, то графиня Бренда и г-да г-да Кав. Д. Н..., Пюрарелли, Камилли, Жиорли, Ломбарди, Бертуцио Скаммана пожелаха да се отстранятъ, тъй щото числото отъ 23 се намали на 15 человекъ.

Когато всички сѣднаха на мѣстата си, г-нъ Жиорли изгаси лампата и всичко затихна. Нѣ и подъ тѣзи условия почнаха нѣкои да изказватъ своето сѣмѣние въ сполуката на сеанса, защото при всичко че заминаха нѣколко минути, никакво явление или ударъ не се показва.

Д-ръ Ломброзо постоянно повтаряше: „Нека попитаме масата, да видимъ какво ще каже тя?“

Нѣ въпрѣки повторителнитѣ и настойчиви запитвания, съвършенното мълчание на масата краснорѣчиво отговаряше на гнѣвнитѣ въпроси на доктора, който най-послѣ разядосанъ се провикна: „Този духъ трѣбва да е малко глухавъ“. Професоръ Седмирадски, на тѣзи чудни наивни думи на антрополога, намѣри за добро да си искажи съжалението за една подобна постѣпка. Тишината като се въстанови, най-послѣ чухме два лежки удара, а медиумъ С... почна да пада въ трансъ. Д-ръ Рипе забѣлѣжи, че медиумитѣ се намираха въ конвулсии и трансъ. За сжщия случай ни извѣсти и Д-ръ Ломброзо, който дръжеше медиума Д. Ж... за ржката; той още прибави, че споредъ неговото мѣние, този медиумъ можелъ да бѣде прѣвъзходна хищническа личностъ.

Г-нъ Шренкъ Нотзингъ, безъ да каже нѣщо, извади отъ джеба си единъ магнитъ, що приближи до медиумитѣ, за да се увѣри, че тѣхния съвъ не е притворенъ, а дѣйствително магнетически; той констатира голѣмата чувствителностъ на тритѣ личности, които се приближаваха или отдалечаваха, спо-

редъ природата на полюситѣ, които имъ се прѣд-
ставляваха.

Д-ръ Ломброзо направи сжщия опитъ, съ една-
къвъ успѣхъ. Този опитъ тѣй сполучливъ насърдчи
и увѣри професоритѣ, които сѣдѣха при Ломброзо и
при Шренкъ Нотзингъ; магнита ни направи голѣма
услуга, защото той ни избави отъ голѣмия трудъ
да доказваме, че съня на тримата медиуми бѣше дѣй-
ствително хипнотически.

Медиумъ С.... продължаваше да се движи и даже
отъ минута на минута ставаше по-силна кризата.
Това много трудно състояние се продължи отъ двѣ
до три минути. Три удара ясно опрѣдѣлени ни да-
доха заповѣдь да освѣтимъ стаята.

Едва запалихме свѣщъ и намѣрихме една жилетка
на масата; тя бѣше жилетката на медиума С...., отъ
когото невидимитѣ я отнели прѣзъ врѣмето, когато
го държаха за двѣтѣ рѣцѣ Д-ръ Рише и Д-ръ
Шренкъ-Нотзингъ.

Всички присѣтствующи омаяни останаха прѣдъ
това чудно и необяснимо явление. Това явление въо-
душеви събранието и му вдѣхна надѣжда, че скоро
ще се получатъ още феномени; всички пълни съ не-
търпение и надежда изгасихме свѣщта.

Щомъ като се въцари тъмнината и тишината,
Д-ръ Ломброзо се помоли на тайния духъ да изпъл-
ни противното, т. е. подъ сжщитѣ условия, медиума
да се намѣре облѣченъ изново въ жилетката си.

Слѣдъ нѣколко минути очакване, послѣ дадения
знакъ да се запали свѣщъ, съгледахме, че жилетката
на С.... не бѣше вече на масата; нѣ и върху медиу-
ма не се намѣри. Тръсихме я на всежждѣ по стаята,
нѣ никаква слѣда отъ нея не намѣрихме. Най-послѣ
Д-ръ Сержи се наведе подъ масата, прибра жилет-
ката съвсѣмъ смачкана и нечиста и я положи на сж-
щото мѣсто, на което се намираще по-напрѣдъ.

Какво се случи?

Д-ръ Сержи, извѣстенъ професоръ на експерименталната психология, види се, за да противодѣйствиува и поврѣди на явленията, щомъ като Д-ръ Ломброзо искажа своето прѣдложение, взелъ жилетката, хвърлилъ я подъ масата и я задържалъ между краката си до запалването на свѣщъта. Ние още не знаемъ, дали не бѣше той дѣца и на третѣ удара. Това, к'е его можемъ да кажемъ за вѣрно, то е, че въ този случай, той се показва много завистливъ на леснитѣ лаври сполучени и тържественно придобити отъ неговия колега Бианши, отъ Неаполъ, въ единъ другъ знаменитъ сеансъ направенъ отъ Д-ръ Тамбурини и Ломброзо съ посрѣдничеството на Евзаниа: той се осмѣли да излъже сега своитѣ колеги, много по сериозни отъ него и, като прѣмълча свсята непростима легкомисленность, остави да мислятъ, че хвърлянето на жилетката подъ масата бѣше резултатъ на спиритическо явление.

За освѣтление този фактъ имаме вѣрни доказателства и професоръ Сержи, който дойде да открива лъжата, а изигра ролята на единъ доброволенъ лъжець, заслужи много на психическата наука, нъ само на своята психическа наука, а не на онази, която принадлежи на Крукса, Уоллеса, Цьолнера, Аксакова, Охоровича и Рипе.

Почнаха изново сеанса безъ нѣкоя друга особенность. Слѣдъ петъ шесть минутно очакване много удари послѣдователно се удариха на масата; тогава се чуха много ржцѣ високо къмъ тавана (а тѣзи ржцѣ не бѣха ржцѣтъ на Сержи, защото неговия ржсть е отъ много скромнитѣ) да развѣватъ единъ листъ книга и да го носятъ отъ единия жгълъ на другия. Шума, що правеше книгата, го чуха всички.

Д-ръ Ломброзо извѣсти, че третѣ удара за освѣтление ударили, нъ тѣй като всички не ги чуха ясно, помолиха психическата сила да благоволи и ги повтори, което слѣдъ малко тя испълни твърдѣ ясно и опрѣдѣлено. Когато запалиха свѣщъ, намѣриха едно

прѣкрасно писмено съобщение; писмо непосред-
ственно написано по староруски и по полски, което
ще видите изложено по-долу, както въ оригиналъ тъй
и въ прѣводъ, що нашия любезенъ приятель Д-ръ
Семирадски има добрината да дешифрира и прѣведе.

Оригинала.

1-а фраза: Какъ дѣло
ни право а за нимъ
ходить надобно.

2-а фраза: Кто любить
меня, тотъ вслѣдъ за
мною поидеть.

3-а фраза: Wiara—sta-
terstwo-zwycieztwo
vodiago.

4-а фраза: Я совѣмъ
къ Вашимъ услугамъ.

Allan, Luciano, Amus.

Старо-руски.

Полски

Старо-руски

Прѣвода.

Колкото и справедливо да е
нѣщо, пакъ трѣбва да се тру-
димъ за него!

Който ме обича, ще ме слѣдва.

Вѣра, братство, куражъ и по-
срѣдата: побѣда.

Азъ съмъ напълно на вашитѣ
услуги.

Алланъ, Луциано, Амюсъ-

Този важенъ документъ носи три подписа: Allan,
Luciano и Amus. Нека се обяснимъ: Allan и Amus сж двѣ
имена, които носятъ обикновенно двѣ психически ли-
чности, които се явяватъ въ Академията, а името
Luciano е онази психическа сила, която позна самъ
Д-ръ Семирадски и която се прѣдстави въ Варшава
въ първия сеансъ, даденъ отъ докторъ Охоровичъ,
чрѣзъ медиумическото посрѣдничество на Евзипия
Паладино. Едноврѣмненото явяване на името и полски-
тѣ думи (фраза № 3). прѣдставляюща една възвишена
правствена философическа идея, оправдава, спорѣдъ
г-нъ Семирадски, неговата ipotesi.

Листа, на който бѣха написани непосредственно
четритѣ фрази, не се напраща въ салона, прѣди
явлението; това листо отъ книга биде взето отъ
невидимитѣ, както се констатира по-късно, отъ едно

ковчезче, което се намираще въ кабинета на дирекцията на Академията. Това също забѣлѣжава и Д-ръ Ломброзо, защото слѣдъ сеанса отидоха заедно съ г-да г-да Хенрихъ Ферри и Хофманъ въ дирекцията. Споредъ обясненията на г-нъ Хофанъ, дѣловодителъ на академията, слѣдъ като търсили въ ковчезчето и прѣгледали всичкитѣ книжа, лесно се увѣрили, че между книжата, които се намирили тамо, не съществувало нито едно писмо написано на чуждъ езикъ, още по малко на руски. Това явление се счете като най-важно и доста забѣлѣжително, и професоръ Седмирадски съ здравия си разумъ и разсѣдѣкъ, съ който се отличаваще всекога, исповѣда прѣдъ г-на Хофмана, че ако му остава още нѣкое малко съмнѣние за да се убѣди напълно относително дѣйствителността на спиритизма, то прѣдъ това ясно доказателство на непосредственното писмено съобщение съ невидимитѣ, всеко съмнѣние се разсѣва, както мъглата прѣдъ изгрѣването на слънцето.

Тѣй като бѣше вече много късно, а медиумитѣ много уморени, ние прибързахме да продължимъ сеанса съ цѣлъ да свършимъ по-скоро. Медиумъ Д. Ж. страшно страдаше; той падна въ една извънредна нервна криза; другитѣ медиуми тѣй също се чувствуваха много злѣ.

Д-ръ Рише, неспокоенъ, каза на г-да Ломброзо и Шренкъ Нотзингъ да обърнатъ сериозно внимание върху тѣхното състояние.

Флуидическото течение циркулираше въ вѣригата съ голѣма сила; това биде констатирано отъ всичкитѣ експериментатори. Отъ между присѣтствующитѣ нѣкои почнаха да се страхуватъ отъ едно възможно внушение. Върху това се повдигнаха разни разисквания и живи прѣспирни. Сериозенъ въпросъ бѣше: медиумитѣ могатъ ли да влияятъ върху присѣтствующитѣ чрѣзъ своя могъщественъ магнетизмъ? Това не се е случило никога до тогава, нѣ между

присъствующитѣ имаше нѣкои, които се страхуваха отъ единъ подобенъ случай.

Д-ръ Хенрихъ Ферри исповѣда, че се бои за себе си; той се страхуваше да не би да не остане господарь на себе си, на своето „азъ“ или по-добрѣ, на главата си.

Той почна да се съмнява за очитѣ си, за слуха си, за ржцѣтѣ си. Тукъ внушението можеше да го направи безсъзнателенъ.

Врѣме бѣше да се оттегли, щомъ вече неможеше да противостои. Той желаше да съхрани своитѣ умственѣи способности и да разсѣди спокойно върху произведенитѣ факти. „Оставете ме да си отида, казваше той на Г-нъ Хофманъ, който му се молѣше да остане, оставете ме да си отида, желая да съхрани пълното съзнание на своитѣ способности“. И дѣйстви-телно той си отиде. Нѣ прѣди излизването на Г-нъ Ферри, пияното безъ да бѣде докоснато отъ нѣкого, издаде три звука. Това бѣше достатъчно за васъ; за насъ това бѣше много по-цѣнно отъ колкото най-хубавата соната отъ Бетховенъ. Очевидно бѣше, всички го констатираха, че никой не бѣше се приближилъ до пияното. Медиумитѣ постоянно бѣха държани за ржцѣтѣ. Г-да г-да Хофманъ, Жиорли, Пюрарелли сѣдѣха на срѣщната страна на стаята. Можеше нѣкой да подозрѣ, че това (извинете) можеше да бѣде Д-ръ Сержи, нѣ той стоеше много далечъ и освѣнъ това, той трѣбваше да остави вѣригата.

И тѣй явлението бѣше, безъ никакво съмнѣние, дѣйствително; никое подозрѣние не можеше да безспокои присъствующитѣ. Запалиха свѣщъ Г-нъ Х. Ферри се оттегли и ние продължихме само още нѣколко минути сеанса, защото „сбогома“ исказанъ отъ невидимитѣ ни заповѣда да свършимъ сеанса.

Резултатитѣ отъ това събрание заслужаватъ да се доп лнятъ отъ важни нѣкои подробности, съ които се отличи този сеансъ. Ние и по горѣ спомѣнахме, че Г-да г-да Ломброзо, Ферри и Хофманъ отидоха

въ Дирекцията, гдѣто въ присѣдствіето на инженера Пармиани и още нѣкои г-да, възложиха на двамата уважаеми антрополози разискването на два опита отъ спиритическа фотография, получени въ Римъ.

Едно живо научно разискване се почна между тримата учени господа.

Историческитѣ особености на една фотография, на която се съглеждаха още замацанигѣ форми на двѣ дѣца, възбудиха единъ голѣмъ интересъ между двамата доктори и вслѣдствие на това аргументитѣ имъ взеха характеръ на спиритическа ipotesi. „Внимавайте добръ“, казваше Г-нъ Хофманъ, „спирититѣ, много по-скромни отъ много прѣдставители на официалната наука, нѣматъ никога претенция да се надрагватъ на хората, като овладатели на абсолютна истина. Тѣ се ограничаватъ само да прѣдложатъ една ipotesi, която сж придобили прѣзъ едно дълго врѣме отъ наблюдения и която е най-логична и най-основателна.“

Господинъ Ломброзо, (и неговата постыжка прави най-голѣма честь на здравия му разсѣдъкъ) като се отправи къмъ г-да г-да Ферри и Хофманъ, прибави: „най-логична и най-основателна!... нѣ да, вѣрно е, че отъ день на день вашата ipotesi захваща да става и моя“.

Ab uno, disce omnes. (Едно по едно искажете всичко).

ЧЕТВЪРТИЙ СЕАНСЪ.

6-й Априлий 1894 год.— Въ този сеансъ взиматъ участие г-да г-да Карлъ Рише отъ Парижъ; Шренкъ-Нотзингъ отъ Монако; Хенрихъ Седмирадски отъ Римъ; Сантанжело отъ Венеция; Бертуцио отъ Катана и Хофманъ.

Членоветѣ отъ психологическата академия г-да г-да Ломбарди, прѣдсѣдателя, Кас. Н., Жюрли, Пюрарели, Камилли и Пацини съ вѣжливостъ и благо-

разумно рѣшение не пожелаха да взематъ участие, тъй като сеанса тази вечеръ се приготвише съ строго наученъ характеръ. Медиумитѣ, готови и любезни както всекога, прибързаха съ усърдие и удоволствие да се прѣдадатъ на разположението на експериментаторитѣ, тъй като и тѣ сами разумяваха потребността и необходимостта на едни коренни наблюдения за откриването на истината.

Ние ще раздѣлимъ опититѣ на двѣ части: явления получени при червено освѣтление обърнато къмъ масата; явления констатирани съ помощта на червена свѣтлина обърната къмъ стѣната. Полученитѣ явления сж слѣдующитѣ:

Удари въ вжтрѣшността на масата. Удари върху столоветѣ и пианото, чувствително течение отъ флуидъ съ разни степени температура. Движение на масата и столоветѣ. Конвулсивни движения на медиумитѣ. Анестезия, безчувствие.

Медиумитѣ бѣха вече въ конвулсивно състояние, както споменахме и по-горѣ; тѣ сѣдѣха вече на мѣстата си по начинъ да прѣдставляватъ най-голяма гаранция, когато внезапно почнаха да се слушатъ малки удари въ масата, отговарящи на въпроситѣ, които задаваха експериментаторитѣ.

Медиумъ С... каза вѣколко пжти съ особена покорностъ: „азъ съмъ самъ“. Д-ръ Седмирадски, слѣдъ като обясни смисълта на изказаната фраза, прѣдложи, щото ржцѣтѣ на медиума да се съединятъ съ ржцѣтѣ на съсѣдитѣ му, за да улеснятъ психическитѣ съобщения, и същеврѣменно посвѣтва Д-ръ Рише да положи двѣтѣ си ржцѣ върху ржцѣтѣ на С., и върху лѣвата на Б., а той самъ улови лѣвата ржка на С., и дѣсната на Ж. Дѣсната ржка на медиумъ Б., я дръжеше Д-ръ Шренкъ-Нотзингъ, а лѣвата на медиума Ж. я дръжеше дѣсната ржка на Д-ръ Санташжело.

Г-да г-да Бертучио и М. Хофианъ извѣстиха, че едно студено течение минавало прѣзъ ржцѣтѣ имъ;

сжщото чувствувалъ и докторъ Сантанжело. Първия прибави, че усещалъ дѣсната си рѣка, която се съобщава съ лѣвата рѣка на Г-нъ Хофманъ, като замръзнала; Д-ръ Семирадски и Д-ръ Рише отъ своя страна тѣй сжщо обявяватъ, че чувствovali рѣцѣтъ си достатъчно истинали отъ студения въздухъ, който духаше по цѣлата дължина на вѣригата.

Внезапно стола на медиума С.. се повдигна самъ подъ него; сжщето се случи и на медиумъ Ж..., който при всичко това остана на мѣстото си, само малко по-далечъ отъ масата, нѣ постоянно въ прикосновение съ своитѣ съсѣди, на дѣсно и на лѣво, и съ глава подпрѣна на дѣсното рамо на Д-ръ Сантанжело.

Медиумъ С... става правъ и съ едно бързо движение пада върху масата. Въ сжщата минута екватъ тритѣ удара за да запалятъ лампата. Бързо запалватъ свѣщъта и намиратъ медиума С.. на показаното по-горѣ мѣсто съ глава подпрѣна върху главата на Ж..., а съ рѣцѣ постоянно стиснати отъ Д-ръ Рише и Семирадски.

Изгасятъ изново свѣщъта и слѣдъ нѣколко минути медиума се намира на своето мѣсто, на своя столъ, когато въ това сжщо врѣме Д-ръ Семирадски извѣстява, че получилъ единъ силенъ лжхъ по лицето, като отъ единъ вледеняющъ вѣтъръ послѣдванъ скоро отъ топълъ вѣтъръ.

Внезапно медиумъ С. почва да се вдига, като че ще да се произведе едно въздигане (левитация), нѣ Д-ръ Рише извѣсти, че медиума не се отдѣлилъ отъ пода.

Стола на медиума биде тласнатъ къмъ пияното, върху което се чуха два или три удара; въ това врѣме Д-ръ Семирадски прѣкара дѣсния си кракъ прѣзъ крака на стола и го притѣгли по-близо до масата, като обяви високо, че чувствава, какъ една голѣма сила тегли стола и се старае да го бутне къмъ пияното.

Съ стола въ такова положение, екнаха три или четири удари върху пианото.

Д-ръ Рише дръжи краката на медиума С.. между своитѣ и постоянно стиска неговата дѣсна ръка, когато лѣвата е съединена постоянно съ онази на Ж.. на когото двѣтѣ ръцѣ се пазятъ отъ ръцѣтѣ на Д-ръ Рише, който принуди всичкитѣ присѣтствующи да констатирачтъ чудното явление, защото той самъ го констатира подѣ условията на най-строгия контролъ и по начинъ, който не оставя ни най-малкото съмнѣние.

„То е чудно, то е изумително!“ възкличаваха учения парижски Докторъ.

Медиумъ С... се отпуща на своя столъ лишенъ отъ всѣка сила; слушатъ се ясни удари, за които Д-ръ Рише увѣрява, че сж ударени отзадъ и подѣ сѣдалището на негова столъ; слѣдъ това, чуватъ се други удари върху масата, които значатъ, че невидимия желае да говори. На зададения въпросъ отъ страна на Г-нъ Хофманъ, невидимия отговори, че е Херцъ и удари думата „Сбогомъ!“ Въпрѣки изказаната дума „сбогомъ“, Г-нъ Хофманъ поднови своята просба; силни „не“, отстрана на Херцъ, отговориха, че не желае да говори. Нъ въ името на просвѣщението, въ името на дълга, що всички имаме да се сношаваме, въ интереса на истината и на науката; въ името на неговото собствено нравствено усъвършенстване, Хофманъ му поръча да даде още едно явление.

Медиумитѣ ужасно смѣтени се намираха въ най-големѣ конвулсии, прѣзъ това врѣме ръцѣтѣ имъ бѣха въ постоянно прикосновение съ експериментаторитѣ.

Медиумъ С... съ много тънъкъ гласъ отговори: на г-на Хофмана, „Да, ще го направя“.

Почна се една упорита борба между двѣ воли клонящи да реализиратъ двѣ противоположни желания, едното повелително и нападателно, а другото

упорствующе да не отстъпва и да се не прѣдава на расположението на експериментаторитѣ.

Докторъ Семирадски присѣднѣи своитѣ заклинания на Г-нѣ Хофмановитѣ; най-послѣ: „*Да, ще изпълня вашето желание*“, повтори съ покорностъ медиума С...

Внезапно се чу единъ тропотъ, като да се борѣха нѣколк; експериментаторитѣ, освѣнѣ г-нѣ Хофманъ, принудиха се да станатъ прави; масата се повдигна отъ къмъ медиума С., допрѣ се силно на дѣсното рамо на г-на Бертучио и върху гърдитѣ на г-нѣ Хофманъ, постоянно сѣдналъ, послѣ съ едно силно движение тя се повдигна, отдѣли се отъ земята и, като направи единъ кръгъ надъ всичкитѣ глави, падна на противоположната страна на стаята, като се спрѣ на краката си.

Запалиха свѣщъ; медиумитѣ бѣха въ постоянно конвулсивно състояние и трансъ. Д-ръ Рише направи нѣколко успокоителни пасси върху медиума С., г-нѣ Бертучио демагнетизира Ж., Д-ръ Шренкъ-Нотзингъ бодна съ една игла рѣцѣтѣ на Б... за да констатира неговата *анестезия*; медиума остана безчувственъ и неподвиженъ.

Медиумитѣ се събудиха. Б... съ удивление видѣ своитѣ рѣцѣ тукъ-тамъ омацани съ кръвъ.

Докторъ Рише обясни причинитѣ, защо Д-ръ Шренкъ-Нотзингъ направи този толкосъ важенъ опитъ, и се извини прѣдъ медиума. Послѣдния се усмихна весело и великодушно прости на професора отъ Монако неговата малка научна постъпка.

Медиумитѣ, въ този толкосъ важенъ сеансъ, се показаха съ неподражаема вѣжливостъ, всички присѣтствующи сърдечно имъ поблагодариха.

Между докторитѣ Семирадски, Рише и Шренкъ-Нотзингъ се развиха живи разисквания и се прѣдприеха интересни опити за да покажатъ съ строгъ начинъ, че масата не можеше да бѣде повдигната отъ никого; защото медиумитѣ, споредъ всеобщето

исповѣдане на присѣтствующитѣ, не оставиха нито секунда вѣригата. Г-нѣ Хофманъ, за да допълни обясненията, прибави, като се заклѣ въ своята честна дума, (и неговата декларация биде подвѣрдена отъ г-да г-да Бертучио и Сантанжело), че той не оставилъ никога свойтѣ съсѣди, нито отъ къмъ дѣсната нито отъ къмъ лѣвата си страна, и че, по едно врѣме, усѣтилъ главата си подъ пианото и между краката на масата. Докторитѣ Риге и Шренкъ-Нотзингъ се опитаха да произведатъ удари по разнитѣ части на пианото и провѣриха, че онѣзи, които издаваха психическитѣ сили, произлѣзваха изъ вжтрѣшността на пианото т. е. изъ между жицитѣ, които съставляватъ инструмента. Сеанса бѣше почналъ на деветъ и четвъртъ, а се свърш на десетъ и половина.

ПЕТИЙ СЕАНСЪ.

8-й Априлий 1894 г.—Този сеансъ биде съ чисто домашенъ характеръ; тъй като бѣше послѣденъ, нарече се прощална вечеринка, на която присѣтствоваха всичкитѣ членове отъ Академията. Тамо бѣха Г-да Г-да Шренкъ — Нотзингъ, Ломбарди, Д. Н. Жиорли, Бертучио, Алежияни, Г-жица Амалия Алежияни, Пюрарелли, Каммилли, Ломбарди, Евзация Паладино, и медиумитѣ Б., С. Ф., и Ж...

Докторъ Семирадски и Евзация Паладино въ началото на сеанса не присѣтствоваха; тѣ дойдоха по-късно.

Тримата медиуми съставиха вѣригата, като се съобщаваха по-между си. Д-ритѣ Риге и Шренкъ — Нотзингъ сѣдѣха, първия на дѣсната страна на Ж., а другия отъ лѣвата страна на С...

Другитѣ експериментатори сѣдѣха на обикновеннитѣ си мѣста, освѣнъ господжитѣ, които не взеха участие въ вѣригата.

Прѣди да се почне засѣданието, най-напрѣдъ свързаха пианото като прѣкараха едно дебело въже отъ задъ гърбината му; послѣ присѣдиниха двата

краища на въжето отъ прѣдѣ, вързаха ги стѣгнато и ги запечатаха съ червенъ восъкъ, като сжщеврѣменно упопрѣбиха специаленъ печатъ съ прѣстена на Д-ръ Шренкъ Нотзингъ.

Слѣдъ всичкитѣ тѣзи приготовления не стана нужда да се чака дълго врѣме; явленията почнаха, при всичко, че червената свѣтлина на лампата освѣтляваше достатъчно стаята и всѣкой можеше да види ясно прѣдмѣтитѣ и лицата.

Най напрѣдъ се чу едно само тракане въ центъра на масата, да помисли челоуѣкъ, че нѣкой думка тѣпави; послѣ, масата почна да се движи по разни направления.

Движенията се спрѣха и се чуха ясно твърдѣ силни удари, като съ голѣмъ чукъ; прѣзъ това врѣме медиумъ С... влѣзе въ трансъ; Д-ръ Шренкъ — Нотзингъ, който го дръжеше за ръка, не го остави нито на минута и при всичко това неговитѣ банти се исплѣзнаха и паднаха на масата.

Въ тази сжща минута се явиха Д-ръ Семирадски и Евзация Паладино. Тѣхното присѣствие прѣустанови сеанса, всички се оказаха въсхитени и удивлени отъ това неочаквано посѣщение.

Евзация изяви желание да вземе участие въ кръга, нѣ Г-нъ Хофманъ не позволи, тѣй щото продължиха сеанса съ медиумитѣ на Академията. Пристигналитѣ сѣднаха далечъ отъ веригата.

Нѣколко звукове по пияното ни направиха да помислимъ, че ще получимъ нѣкое музикално явление, нѣ запитания духъ отговори съ два отрицателни удара върху пияното. Легкитѣ удари продължаваха да се слушатъ върху рамката на инструмента. Вътрѣшната частъ и подсвѣщницитѣ почнаха да се движатъ. Нервната криза на медиумъ С... отъ минутата на минута се увеличаваше тѣй бързо, щото най-послѣ го хвърли на земята почти примрѣлъ. Вѣригата минутно се раскѣса, медиума се събуди и ние бидохме принудени да почакаме малко да поотпочине.

Редата и типинната се възстанови изново, веригата се състави, а масата почна да се навежда и да се плъзга по земята; послѣ внезапно тя се повдигна отъ пода високо, като почна да се носи тихо въ пространството, и, слѣдъ като постоя нѣколко секунди висеща въ въздуха, падна долѣ.

Трѣбва да отбѣлѣжимъ едно нѣщо, което заслужва да се спомѣне, и то защото е вѣнъ отъ влиянието на тритѣ медиума.

Докторъ Семирадски сѣдѣше далечъ отъ вѣригата при Паладино, която го дръжеше за ржката. Когато масата падаше, той усѣтилъ, че нѣкой го бутналъ озади; обърналъ се да види кой го бута, нъ не видѣлъ никого; той попита съсѣдитѣ и всичкото събрание, да ли сж видели кой го бутна, нъ всичкитѣ отговориха, че никой не се е приближилъ до него. Д-ръ Семирадски отдаде тази невина шегата на Духа Джонъ Кивгъ, защото обикновено той се проявява всѣкога при Евзация Паладино.

Прѣзъ това врѣме медиумъ С... се повдигна отъ земята и повечето отъ присѣтствующитѣ освидѣтелствуваха неговото повдигане.

Д-ръ Рише отдѣлно подвърди това явление и увѣри, че медиума дѣйствително се повдигна отъ земята. Г-нъ Шренкъ—Нотзингъ тѣй сжщо подвърди повдигането на медиума С...

Въ това сжщо врѣме масата се повдигна най-напрѣдъ на двѣтѣ си ноги; послѣ, слѣдъ едно малко усилие, сполучи да се вдигне на въздуха, и най-послѣ да падне шумно при медиума, който въ сжщото врѣме слизаше на земята. Изново чухме да се движатъ подсвѣщницитѣ на пианото и съврѣменно много легки удари се чуха подъ пианото.

Внезапно и неочакано медиумъ С... усѣща, че му дръпнатъ стола и го хвърлятъ далечъ отъ него.

Слѣдъ това психическата сила почна да тропа по-силно върху пианото. Ние се помолихме на невидимия нѣколко пѣти, да бѣде тѣй добъръ и ни да-

де нѣкой музикални явления, нѣ той се откажа категорически, като удари нѣколко силни удари върху ковчега на инструмента.

Въ сжщата минута ни каза типтологически думата „Сбогомъ“.

Силно разочаровани отъ това неочаквано отиване на тайната сила, ний ѝ се молихме да остане при насъ още нѣколко минути. Ние казахме че ще бждемъ благодарни, ако се съгласи да засвири една само нота, единъ само акордъ, нѣ тя ни отговори още единъ пжть думата: „Сбогомъ!“ —

Слѣдъ нѣколко минути, типтологически ни съобщиха, че при насъ присжтствова една психическа сила, която обикновенно дава музикални явления.

Минутно запалихме свѣщъ. Медиумъ С... се намираше изново въ трансъ и се намѣри сѣдналъ при пияното. Щомъ като изгасихме свѣщъта, почнаха да се чуятъ разни акорди, които бѣха началото на една музикална пиеса. Дълго врѣме не чакахме; слѣдъ първитѣ акорди послѣдоваха други по-силни; силата на ударитѣ се увеличи прѣжалено; една дѣйствителна рапсодия, мелодико—хармоническа се изпълняваше отъ ржцѣ могжществени, които сѣкашъ се утрояваха и учетворяваха отъ влиянието на една неизвѣстна сила. Тази мелодия задоволяваше слуха, въсхищаваше душата и я вджлбочаваше въ едно приятно и неопрѣдѣливо мечтание.

Понѣкога намъ се струваше, че слушаме единъ пълень оркестръ, усѣвършенствуванъ и изпълняванъ отъ невидими артисти и отъ една неподражаема сила, която въ това сжщо врѣме, чрѣзъ сияюща фосфорическа ржка, въздигната на въздуханадъ главата на медиума, управляваше оркестра и дрѣжеше тактъ: или пѣкъ чувствахме едно внезапно възбуждение между тайнственнитѣ изпълнители, които съсрѣдоточаваха всичкитѣ си музикални сили въ едно Россиново *Кресчендо*, снишаваха и укротяваха силнитѣ излияния на нотитѣ и придаваха една таквазъ.

приятна и възхитителна мелодия, която само нѣкой Кеттенъ или Рубинщайнъ можеха да изпълнятъ.

Трѣбва да забѣлѣжимъ, че когато мелодията бѣше въ най-силнитѣ излияния, силни удари ехтѣха на горнята частъ на пианото, които придружаваха ритмическото движение на музикалнитѣ фрази, а вжтрѣшнитѣ жици ехтѣха като арфа, на която свирѣше искусна невидима рѣка.

Г-да Г-да Рине, Шренкъ — Нотцингъ и Семирадеки бѣха поразени отъ влиянието на тази възхитителна психическа музика; толкосъ тѣ оцѣняваха тази могъществена мелодия.

Сеанса не можеше да получи побѣдоносенъ свършекъ.

Исполнителя, или изпълнителитѣ бидоха гръмогласно аплодирани; медиума, който полека лека се събуди, биде обсипанъ съ горѣщи похвали и благодарности.

По просбата на Д-ръ Рине и настояването на присѣтствующитѣ, медиума се съгласи да сѣдни още единъ пѣтъ на пианото и да свири въ свѣтлосива тъмнина; но напраздно се потруди да удовлетвори французкия физиологъ, неговитѣ прѣсти, при всичко че бѣха доста упражнени и лекодвижни, не можеха да изпълнятъ нито единъ простъ акордъ, диссонианситѣ, които послѣдоваха, твърдѣ красноречиво засвидѣтелствоваха, че му бѣше невъзможно да свири въ пълна тъмнина, безъ присѣтствието на невидимитѣ.

Господинъ Д-ръ Рине, като стисна сърдечно ръката на медиумъ С..., искрено му поблагодари и му каза, че по неговото мнѣние той е единъ медиумъ съ висши медиумически способности, и прѣди да се раздѣли съ него, прѣпоръчи го на Г-нъ Хофманъ, като задлъжи послѣдния да съдѣйствова въ развитието на едно толкосъ прѣкрасно медиумство, съ редовни сеанси, нѣ не тѣй чести. Този сеансъ се свърши въ десетъ часа и три четвърти.

Епилогъ.

Графиня Менарди.— „Сега, Господинъ Рише, остава на науката да се произнесе окончателно върху тѣзи феномени“.

Докторъ Рише.— „Госпожо, науката сама не е достаточна“.

(Отъ сеанса на 27-й Мартъ 1894 г.)

Сега, до коя степенъ мускулнитѣ контракции на берцовата костъ на докторъ Шифъ; коментаритѣ на Хъкслей, върху прочутата доктрина на Декарта относително автоматизма на движенията, или рефлексивнитѣ вълнения, автоматизмъ на рефлексивнитѣ дѣйствия; теориитѣ на Хартмана върху Анимизма, или върху раздвоението на медиума, или върху индивидуалното или колективното внушение на модернитѣ хипнотизатори; или вулгарното шарлатанство на систематическитѣ противници! до коя степенъ, казваме, тѣхнитѣ данни и обяснения ще могатъ да обяснятъ явленията, които описавме? Ний не можемъ да знаемъ.

На първитѣ господа тържественно отговарятъ съчиненията и опититѣ на Уилиамъ Круксъ, Цьолнеръ, на Уоллесъ, Аксаковъ, Охоровичъ, Брофферьо и Пиода.

На послѣднитѣ Д-ръ Рише отговаря съ слѣдующитѣ фрази, които буквално цитираме:

„Тука имаме дѣйствия и факти, които не се страхувамъ да нарека нелѣпи и глупави, много по-глупави отъ всичко, което може да сътвори въображението. И тази глупостъ е толкъсъ велика, щото може да се вземе като най-добро нравствено доказателство за реалността на тѣзи феномени. Тази прѣждалена абсурдностъ е таквазъ, щото трудно е чловѣкъ да приеме, че явленията сж нарочно измислени и съчинени“.

Тука се касае за явления, които не се разискватъ съ официални текстове въ ржцѣ, съ духъ изпълненъ отъ прѣдрасждѣци и научни аксиоми, защото тѣ трѣбва да бждатъ изслѣдвани и разисквани отъ съзнателното азъ; ето прѣдмѣта на нашитѣ наблюдения и изслѣдвания.

Отъ сега нататкъ науката какъ ще се произнесе върху тѣзи явления, не му е мѣстото да се разгледва тука.

Остава само да постановимъ, да ли причината, която произвежда тѣзи явления, е чужда на медиумитѣ, или не.

Между полученитѣ явления има нѣкои, както напримѣръ непосредственното писмо, които могатъ да освѣтятъ съ могъществена яснотъ спорната точка. Ние се надѣваме, че нѣма да ни обвинятъ въ научна нескромностъ, ако, благодарение на тѣзи феномени, ние сме на мнѣние, че съществуването на една разумна причина, свободна и независима отъ волята на медиумитѣ и на присѣтствующитѣ, е достатъчно доказана.

Тази ипотеза, която нѣма нищо въображаемо и неоснователно, прѣдлагаме на нашитѣ читатели, като оставимъ свободни онѣзи, върху които ще падне жребия, да я изслѣдватъ, изучатъ и искажатъ своето заключение.

Римъ, май 1895.

Ж. Хофманъ, Л. Пацини.
Прѣвела: Ан. Д-ръ Желѣскава.

Социализмъ и спиритизмъ.

(Прод. отъ кн. X).

Хората ни се присмиваха най-първо. Тѣ имаха грѣшка. Не е ли идеята царица на свѣта? Не е ли тя причината на всички прѣобразованія, за които ни разказва историята? Въ свѣта съществува една сила много по-могъществена отъ всичкитѣ съединени

войски—и тази сила е—*мисълта*—сила, която воюва съ егоизма и индивидуализма. Но нека посочимъ единъ примѣръ. Има ли на свѣта идея, която да е била тъй много подигравана, както християнската идея и нейната цѣль, която искаше прѣмахването на робството и съжаление къмъ отхвърленитѣ?

Това, което християнството не може да направи, защо спиритизма—който проповѣда братството—не може да го изпълни? Въ всѣкой случай, социалното въединение, съгласието на членоветѣ отъ великата човѣческа фамилия не може да дойде освѣнъ отъ духовнитѣ връски, но никоги отъ материалнитѣ интереси, които и така сж разединили човѣчеството.

Идеята, която ний си съставяме за свѣта и за законитѣ, които го управляватъ, играе прѣобладаващо влияние въ частния ни животъ: въ много случаи, тя е която ни тика къмъ самопожертвование—най-доброто сръдство за духовенъ напредѣкъ.

А пъкъ съществуващитѣ понятия ни тикатъ къмъ нищо друго, освѣнъ да воюваме за доброто си състояние. Защо, наистина, да се самопожертвуваме, когато знаемъ, че смъртта ще тури край на всичко: пожертвуванието, мъченичеството, въ такъвъ случай, е просто глупостъ!

Често пѣти нашитѣ противници прибѣгватъ къмъ създаденитѣ отъ човѣцитѣ закони, като сръдство, чрезъ което трѣбва да се утвърди морала. Но мръжистѣ на човѣческитѣ закони дозвояватъ на малко съвѣстнитѣ хора да минаватъ покрай наказателния законъ, безъ много-много, да се безпокоятъ. При това, освѣнъ честнитѣ хора нѣма вече кой да се бои отъ жандармитѣ.

Друго утѣшително нѣщо, което се констатира мимоходомъ, е и това, че самовластието захваща да изчезва отъ сръдата на нашата цивилизация; всѣко нѣщо, което носи отпечатѣкъ на аристократизмъ, губи могѣществото си.

Често пѣти обвиняватъ спиритизма, че той не

билъ друго нищо, освѣнъ една отъ многото форми, които се стрѣматъ къмъ реакцията, защото се повръщатъ много къмъ миналото.

Всичко това е лъжа. Наврѣдъ послѣдователитѣ на спиритизма сж усърдни защитници на свободното изслѣждане и свободата въ убѣжденията. Между тѣзи послѣдователи първия е Аланъ Кардекъ. Ний имаме право и сме длъжни да се присѣдинимъ къмъ числото на тѣзи, които сж воювали и страдали за освобождението на човѣческия духъ. Може да се каже, че спиритизма увѣнчава вѣковнитѣ трудове, които сж се стрѣмили къмъ горѣспомѣнатата цѣль, защото той ни носи научното доказателство на теоритѣ, които проповѣдва.

Отъ Сократа до врѣмето на християнскитѣ мѣченици; отъ врѣмето на Жанна д'Аркъ, Хуссититѣ и много други, до провъзгласяването на човѣческитѣ права, ний сме зрители на едно прогресивно въздигане на човѣческия духъ и забѣлѣзваме, че това въздигане става все по-свършено, все по-свѣтло, колкото повече се доближава до нашата епоха.

Човѣческия духъ напръдва, развива се и въ своето развиване крачи къмъ доброто и справедливостта. И, забѣлѣжително нѣщо, всички или почти всички велики хора, усърдни борци, които сж жертвували душата си, кръвта и гения си за напръдка на човѣчеството, сж били проникнати съ идеята за Бога.

Нека дойдемъ до по-прѣсни факти; до Луи Бланъ, неподкупния Робеспьеръ, Сентъ—Жустъ, не вижда ме ли Хюго, могъществения цѣвецъ на XIX ѣ вѣкъ да казва:

„Умрѣлитѣ не сж отсъствующие, тѣ сж само невидими“. Въ минутата, когато държеше надгробна рѣчь на Ледрю—Роленъ, не твърдѣше ли, че духа на умрѣлия не исчезва за вицаги, а напротивъ, по единъ съзнателенъ начинъ придружава церемонията, която ги е събрала. Въ друго подобно обстоятелство, относително Луи—Бланъ, не каза ли: „Въ тази минута

въ прѣкрасния свѣтъ, дѣто е, той ни слуша и одобрява“.

Самия той не завърши ли завѣщанието си съ тѣзи думи:

„Вѣрвамъ въ Бога?“

Ще ми се възрази, че други мислители сж утвърждавали, че вѣрватъ въ съвършено противното: Но какво сж тѣзи гаснѣющи свѣтлини прѣдъ тѣзи могѣществени слѣнца, които сж съживили, поучили и оставили подирѣ си една цѣла епоха?

Ами движението въ 48? Тукъ блѣщатъ имената на Маццини, Пиеръ Лору, Рейно, Ескиро, Пелетанъ, които сж приемали идеята за едно Висше същество. —

Най-сетнѣ часа настана; направеното приготвление отъ бавната и вѣковната еволюция въ човѣческия духъ се видѣ достатъчно и Аланъ Кардекъ се яви да распространи спиритизма по цѣлия свѣтъ, като прокламира, че смъртта е побѣдена и че живота живѣе вѣчно.

И ний, проститѣ смъртни, ако въ своето помрачено съществуване, мислимъ, че нѣкаква невидима свѣрска ни прикързва къмъ великитѣ души, които сж освѣтили пътя на човѣчеството по трудното му възвишение, то е защото ний се стрѣмимъ къмъ идеала на справедливостта.

Ний прѣдставяваме, ако може да се каже, свободолюбивия, телерантвия и демократическия спиритизмъ. Нѣмаме ли и ний нашия пантеонъ, отдѣто да блѣщатъ съ лжчитѣ си имената на Сократа, Аполониусъ, Савонарола, Симонъ де Косъ, Жеромъ Пражки, Журдано Брюно, Жаннадаркъ, на всички тѣзи, които сж се борили за справедливи и животворни идеи?

Поздравъ на всички васъ, които прѣкарахте дни-тъ си въ мрачитѣ тъмници; които бѣхте осмисани на фаталния дръвникъ; и най-сетнѣ, на всички васъ, благородни апостоли, които възродихте и обогатихте

человѣческия духъ, посрѣдъ най-голѣмитѣ мъжи и страдания!

Ний приехме сжѣпоцѣнното ви наслѣдство, което ни завѣщахте, и ще го прѣдадемъ ни най-малко нахърнено на наслѣдниците си. —

Ний ще работимъ повече, отколкото силитѣ ни позволяватъ, за да увеличимъ това ваше свѣто прѣдначинание. Въ най-тежкитѣ и мрачни часове ний ще чувствуваме присѣтствието ви до насъ и ще знаемъ, че вий сте ни най-добрата и силна подпорка. И това ваше присѣтствие ще ни прави силни и търпеливи въ борбата.

Наричатъ ни безумни. Отговарямъ: ако сме безумни, то безумни сж тогазъ и всички стари прѣдначинатели; всички тѣзи, които сж положили истината върху гранитния пиедесталъ на нашата съвѣсть — истина, която самъ Богъ е посѣлъ по дългия исторически пътъ.

Да, спиритизма, това велико откровение, потвърдено и отъ науката и отъ разсждѣка, е ималъ мъчно начало, пълно съ усилена работа. възраждане пълно съ мъжи и болки. Усмиваха ни и ни наричаха глуци! Като всѣка нова идея, спиритизма се кръсти въ купела на унижението; но ний не се отчаяхме, защото си припомняхме врѣмената на християнството, когато се появи. Припомнихме си за распъването на Христа, който отвори трудния пътъ, и на всички, които станаха гордостъ на челоуѣчеството. И ний съ радостъ и въсхищение гледаме на такива личности.

Съ това не искаме да кажемъ, че сме толкова наивни, щото да мислимъ себе си равни съ тѣхъ. Не, ний нѣмаме претенциитѣ да ги достигае и ний знаемъ, че вашитѣ скромни личности могатъ да изчезнатъ безъ да оставятъ слѣдъ себе си слѣда отъ своето сжществуване. Всичко това съобщение по тѣзи велики заминали и живущи мъже направихме, себе си да съживимъ и поутишимъ; защото тѣзи

наши идеи могат да стоплягъ и тѣзи, които ги от-казватъ!

Ахъ! колко желая да имамъ въспламенително краснорѣчие, толкова мощно, щото да можехъ да подчинявамъ всѣка душа, която още се съмнява! Дѣлото, което защищавамъ, е велико и обемисто, а апостола му е смиренъ и непознатъ. Но спиритизма не е хи-мера; той отваря на чловѣка вратата къмъ беско-нечността, възвишава го къмъ справедливостта и поражда въ него наклонност да допуска и дѣйствието на провидението.

Този, който иска да види щастieto на чловѣка да се реализира, трѣбва да прибѣгне къмъ една морал-на основа, макаръ да има най-добро материално поло-жение; тази морална основа, това вѣрване е спери-тизма. Съдѣйствието отъ горѣ се присѣдинява къмъ това на хората: нито умразата, нито неприятелството могат да побъркатъ на неговото осъществление. Распространението и запознаването съ спиритизма е нѣщо прѣдначено отъ Бога, и ний-виждаме, че всѣкой напрѣдъкъ, всѣка еволюция — всичко се стрѣ-ми къмъ високата цѣль, която е въспитанието на че-ловѣческата душа. Грубия минералъ заобиколенъ отъ една дебела и непрѣчистена масса, за да стане чис-та и лѣскава стомана, трѣбва да прѣтърпи дѣйствието на обработката: сѣщото нѣщо е и съ душата ни, която трѣбва полегка да се прѣчисти прѣвъ цѣлото свое сѣществуване.

И чловечеството, този голѣмъ сборъ отъ души, не е ли прѣминало, прѣвъ врѣмето на всоето сѣ-ществуване, прѣвъ най-отвратителната скотщина, прѣвъ много катаклизми — само и само да постигне освѣтенитѣ върхове на разумността?

Ами тѣзи народи, тѣзи плѣмена, които тѣй мѣч-но сѣ се развивали, не сѣ ли самитѣ насъ? Мина-лия имъ животъ, мизернитѣ, покрититѣ имъ съ мракъ драми не сѣ ли наши?

Ний се намираме изъ цѣлата тъканъ, що вѣковѣтъ сж тъкали.

Ако сме изгубили въспоминанията отъ прѣминалитѣ врѣмена, сжществува една връска, която още ни свързва съ тѣхъ, единъ инстинктъ, единъ вжтрѣшенъ гласъ, който ни припомня за много прѣминали врѣмена.

Освѣнъ това, туй липсване на въспоминанията необходимо се налага:

Можемъ ли си прѣдстави челоуѣческото сжществувание, ако можехме да си спомнимъ своитѣ минали умрази и отмѣщения?

Какво щѣше да бжде положението на челоуѣчеството!

Но съ смъртъта булото се раздира: дѣла, движения, мисли се извършватъ въ пълно съзнание и отговорностъ.

Въ кратцѣ казано, спиритизма доказва едно нѣщо: устрѣмъ къмъ доброто.

Живота не свършва съ унищожението...

Душата сжществува; душата е безсмъртна.

Въ безграничната вселенна, свѣтоветѣ наслѣдватъ свѣтоветѣ, слънцата наслѣдватъ слънцата, като съживѣватъ безмърното число земи и челоуѣчества.

Наврѣдъ живота надвива смъртъта.

Тѣзи откровения, които влизатъ въ областъта на спиритизма, ний ги длѣжиме на тѣзи, които сж ни обичали; на тѣзи обични сжщества, съ които имаме удоволствието да продължаваме прѣдишнитѣ си отнoшения.

Отъ признателностъ къмъ тѣхъ азъ жертвувамъ спокойствие и трудъ да распространявамъ учението на спиритизма—работа, която не е всѣкогитѣй лесна.

Вѣрующитѣ ни третиратъ, като еретици, безъ да си помислятъ, че първитѣ християни: Оригенъ, Августинъ. Жромъ ни съобщаватъ, какъ вливали въ разговори съ невъплѣтенитѣ.

Тѣ още притурятъ, че сатаната ужъ управлявалъ и съвѣтвалъ спирититѣ. Но отъ кога захвана сатаната да заповѣдва да практикуваме милосърдието, безъ разлика на положение, и да прощаваме обидитѣ?

Свободомислящитѣ ни обвиняватъ, че сме основали новъ култъ, нова религия. Тѣ още ни натякватъ, че, съ течение на врѣмето, ний щѣли сме да станемъ притѣснители. Тѣзи господиновци не сж изучавали спиритизма, въ чието учение нѣма ни догма, ни свѣщенничество. Неговото учение почива върху разума; отъ друга страна, той прѣдоставя право на контролъ, дава нужднитѣ опѣтвания; въ него намира мѣсто и разсѣдка и съвѣстѣта. —

* * *

Нашия пѣтъ е ясно начертанъ: Ний сме и ще си останемъ вѣрни и послушни служители на истината. Благодарение на Спиритизма, който освѣтлява и ръководи чловѣцитѣ, тѣзи послѣднитѣ полека-лека ще се въскачватъ къмъ свѣтливата точка, която прѣдчувствуваме, изгубени както сме въ неизмѣрния лабиринтъ на множественнитѣ съществувания, до като най-сетнѣ достигнемъ до мѣстото, което небесния баща е запазилъ за чадата си.

На свършване, обръщамъ се къмъ тѣзи, които страдатъ, които се борятъ; къмъ тѣзи, които се стрѣмѣтъ да наслѣдятъ единъ по-добъръ свѣтъ. Казвамъ имъ: не чрѣзъ закони ще постигнете идеала, който имате. Стрѣмлението, да задоволявате материалнитѣ си нужди, не постига желаемото щастие на чловѣчеството: трѣбва отъ горѣ една лѣща да освѣти съмнѣнията, невѣрванията, да даде ключа на необяснимитѣ явления, да ни посвѣти въ задгробната тайна. Безъ това живота е едно пѣтешествие, чийго цѣль не знаемъ.

Разберѣте това. Най-силния лостъ е идеята оплодотворена отъ знанието.

Гонимата цѣль на живота е да създаде свѣтлина, справедливостъ, любовъ. Когато се появи християнството, то поведе къмъ тази цѣль движение, пробудено отъ смиренитѣ, малкитѣ и страдающитѣ. Но скоро то се отклони отъ правилния си пътъ чрѣзъ една иерархия, която спрѣ духовното му направление и му даде властолюбива посока.

Но ето новъ потокъ му се притича на помощъ; отъ ново джлбоководаспалитѣ се пробуждатъ. Не е вече единъ само человекъ, но цѣлия невидимъ свѣтъ, скрития свѣтъ, що се открива въ джлбочинитѣ си.

Нови хора, на които принадлежва и азъ, послушайте тия гласове пълни съ авторитетъ.

Така вий ще можете да тикнѣте свѣта въ пътя на социалното съвършенство.

Бургасъ 20/X 1895 год.

Х. У. З.

Философията на единъ астрономъ.

Подъ заглавие „Уrania“, всеизвѣстния Французски астрономъ—Камилъ Фламорионъ—членъ на Паришката Академия, напечати, прѣди нѣколко врѣме, едно свое съчинение, което привлече вниманието на учения сѣтъ.

Нѣмския вѣстникъ „Neue Spiritualistische Blätter“, като дава една прѣцѣпка на това съчинение, свършва така: „горѣизложенитѣ разслѣдвания и бѣлѣжки, които искаваме въ форма на единъ прѣгледъ, иматъ за цѣль да послужатъ, като едно опжтване томува, който иска да разрѣши за себе си най-великитѣ и най-интереснитѣ проблеми на човѣческия умъ. Имайке прѣдъ видъ тази цѣль, прѣпорѣчваме съчинението на всички тѣзи, които, прѣзъ врѣме на живота си, нѣкоги сж спирали и попитвали себе си: кои сж и какво нѣщо сж? Прѣпорѣчваме го на тѣзи, които разслѣдватъ, размишляватъ и мечтаятъ.“

Прѣдъ видъ на тази кратка, по пълна съсмисълъ оцѣнка на това прочуто Фламарионово съчи-

нение, и като имаме прѣдъ видъ обстоятелството, че този книга скоро ще бѣде достояние на Българския читателъ, помислихме, че не ще бѣде безинтересно, ако дадемъ въ нашето списание едно кратко резюме на това съчинение.

Фламарионъ се труди да прѣдстави на своитѣ читатели най-новитѣ и най-популярни интересни открития въ астрономията, както и тѣзи, които сж свързани съ нея посредствомъ естественната история, като сжщеврѣменно, на единъ лекъ и увлѣкателенъ езикъ, той, въ свръзка съ тѣзи прѣдмети, излага и своитѣ философски възгледи. Списателя е много наученъ въ метода си и разсуждава само отъ опитностъ, до когато разисква върху нѣща конкретни и материални. Но, когато влѣзе въ чистата духовна областъ на метафизиката, той вади най-умнитѣ заключения, които знае да украси съ поразителни и добрѣ основани хипотези, дѣто, споредъ нашиѣ идеи, тукъ-тамъ се съглежда що-годѣ и идеализмъ. Фламарионъ е естествено привърженикъ на теорията—еволюция—, но отхвърга динамизма, а на душата прѣдава едно независимо положение, каквото владѣе всѣко нѣщо. Нѣкои глави отъ това съчинение сж изложени съ всичкия пламъкъ и ентузиазмъ на една млада душа; а стила, който е тъй привлѣкателенъ и възвишенъ, придружаванъ съ неохѣтними и, често пѣти, поетически фрази, оправдава вниманието, което това съчинение възбуди особено въ Франция. Дълбоконаучнитѣ му мисли, въсхищението му отъ природата и отъ всѣко хубаво нѣщо, и най-сетнѣ, неустрашимостъта и идеалностъта, които проявява въ разискването на високи въпроси,—всичко това ни напомнува често пѣти за Жюль Мишле.

Голѣма е ползата, която човекъкъ извлича, когато чете такива съвършено оптимитически възгледи за тайнитѣ на вселенната, разпространявани отъ такъвъ единъ наученъ списатель, като ги противо-

поставя на материалистическите идеи, които често пъти възбуждат съмнения въ ума.

Съчинението, което е украсено съ картини художествено изработени, е раздѣлено на три части.

Въ първата частъ ний хвърчимъ прѣзъ вселенната, придружавани отъ всичките нови астрономически открития. Втората частъ се занимава изключително съ метафизически въпроси; тукъ автора ни занимава съ единъ младъ по злополученъ мъдрецъ, чиято сждба е описана. Въ третата частъ Фламарионъ ни дава своята особенна философска система, която, въ повечето мѣста, се основава върху модерната естествена наука.

Съ първите двѣ части отъ това съчинение нѣма да се занимаемъ. Относително послѣдната частъ, ний ще се задоволимъ само да прѣведемъ за читателя нѣколко пассажа отъ главата поименована „Небо и Земя“, дѣто Фламарионъ, въ лицето на единъ умрѣлъ другаръ и приятель, въ кратки фрази, излага своите философски възгледи:—

„Слѣдующото е едно научно засвидѣтелствуване на единъ духъ, който, прѣзъ прѣбиванието си на земята, всечески се е трудѣлъ да запази себе си незасѣгнатъ отъ веригите на материализма, и който се надѣва, че е сполучилъ въ това.

„Искамъ да изложя резултатите на моите експериментални разслѣдвания, като ги туря въ формата на афоризми. Споредъ мсето мнѣние, ний можемъ да дойдемъ до самата истина само чрѣзъ изучаването на природата. т. е. науката. Ето заключенията, до които съмъ дошелъ по този индуктивенъ методъ.

„1. Видимата, осѣзаемата и внушителна вселенна, която е постоянно въ движение, състои отъ невидими, неосѣзаеми, непомислими и бездвижни атоми.

„2. За да се образуватъ тѣла и произведатъ органически същества, тѣзи атоми трѣбва да се управляватъ отъ една сила.

„3. Силата е основната причина.

„4. Виждането, осѣщането, якостта, твърдостта и тежестта сж относителни качества, но не абсолютни отношения.

„5. *Бесконечно малкото*. Направенитѣ опити върху подѣляването на единъ листъ отъ злато доказватъ ни, че десетъ хиляди отъ тѣзи листа, събрани на едно, образуватъ една дебелина отъ единъ милиметръ; а единъ такъвъ милиметръ, когато го туримъ на едно стъкло, възможно е да го подраздѣлимъ на хиляда равни части.—Освѣнъ това, съществуватъ инфузории толкова безкрайно малки, щото тѣ могатъ да живѣятъ между двѣ отъ тѣзи равни части, безъ да се допиратъ. Краищата и органитѣ на тѣзи същества сж съставени отъ чорупки; тѣзи послѣднитѣ—отъ молекули, а тѣзи цѣкъ послѣднитѣ отъ атоми.

„Двадесетъ кубически сантиметра масло, разлѣно върху нѣкое езеро, е достатъчно да покрие 4,000 квадратни метра вода по такъвъ единъ начинъ, щото този пластъ отъ масло, така разпрѣдѣленъ да има двѣста хилядната частъ дебелина на единъ милиметръ.

„6. Неосѣзаемия, невидимия атомъ, който едва ли можемъ да си прѣдставимъ, а извѣстенъ само по едно повърхностно знание, е едничката истинна материя. Това, което ний наричаме материя, не е друго нищо, освѣнъ феномени, които дѣйствуватъ върху чувствата ни, чрѣвъ движението на атомитѣ; съ други думи, възможността на непрѣстанни впечатления. Отъ това слѣдва, че материята, както явленията на силата, е единъ особенъ родъ движение. Ако двигателя на движението спрѣше, ако можехме да унищожимъ силата; ако топлината въ тѣлата можемъ да докараме до съвършенно нищожество — тогава материята, както я знаемъ, нѣма да съществува.

„7. Видимия свѣтъ състои отъ невидими тѣла. Всичко това, което виждаме, състои отъ вещество, което не можемъ да видимъ. Има само единъ видъ

атомъ, който е първобитенъ (primordial). Молекулитѣ, които образуватъ разни тѣла, като: злато, желязо, вода, кислородъ и други, различаватъ се едни отъ други само по числото, положението и движението на атомитѣ, отъ които сж образувани. —

„8. Нашата тѣй наречена материя се усложнява, когато до нея се доближи научния анализъ. Напротивъ пъкъ намираме сила, сам дѣйствуващата природна сила, която зацвяа вселенната, и е началото на всѣко създадено нѣщо. На нашата земя движението на всичкитѣ атоми е математически резултатъ отъ всѣко движение на етера, който наврѣмни дохожда до насъ отъ дълбочинитѣ на безконечното пространство. —

„9. Душата е основната причина на човѣческото сществуване. Тѣлото е прѣходящо явление. —

„10. Атомитѣ сж неразрушими. Силата, която поставя атомитѣ въ движение и управлява вселенната, е сжщо неразрушима.

„11. Личността на душата е свързала своето начало съ историята на земята. Нашата планета отъ началото е била една парна топка, сетнѣ -- слънце, и вай-сетнѣ е дошла до положението на единъ хаосъ, прѣвъ който периодъ никакви твари не сж сществуваели на земята. Живота е захваналъ съ най-елементарнитѣ организми и, отъ вѣкъ на вѣкъ, е напрѣдвалъ, до сегашната епоха, която е най-послѣдната. Разума, разсѣдка, съвѣстѣта и всичкитѣ други душени способности водятъ началото си отскоро. Духа е реализиралъ себе си отъ материята стѣпка по стѣпка; нѣщо подобно — нека ни бѣде позволено да направимъ едно грубо сравнение — като: газа се е образувалъ отъ вжглищата; —миризмата отъ цвѣтѣта; —пламъка отъ маслото.

„12. Психическата сила захваща да се проявява въ вишитѣ кржгове на земнитѣ жители едва въ послѣднитѣ три или четири хиляди години. Нейнитѣ въздѣйствия захващатъ да се проявяватъ,

„Душитѣ, било че съзнаватъ, или не съзнаватъ своята индивидуалностъ, сж независими отъ условията на врѣмето и мѣстото, защото такава особено е тѣхното естество. Нито слѣдъ смъртта на тѣлото, нито прѣвъ врѣмето на живота си сж зависими отъ тѣхъ. По тази причина, може би нѣкои отъ тѣхъ да сж прѣдначени да населятъ други планети. Само тѣзи съзнаватъ своето нетѣлесно и безсмъртно сществуване, които сж освобождени отъ веригитѣ на материята.

„13. Земята е една провинция на вѣчното жилище: тя е частъ отъ небесата, а тѣзи послѣднитѣ сж бескрайни; всичкитѣ свѣтове сж части отъ небесата.

„14. Планетарната и съзвѣздната системи, които се намиратъ въ вселенната, не сж еднакво развити и напреднали. Тѣхното развитие е безконечно; тѣхнитѣ жители наврѣдъ сж тѣсно свързани съ свѣтоветѣ.

„15. За сега, всичкитѣ планети не сж населени. Сегашното положение въ нищо не се различава отъ миналото или бждщето. Прѣди мириади столѣтия, нѣкои планети сж били населени; други ще бждатъ населени за въ бждще. но, разбира се, нѣма да се искатъ мириади години! Слѣдъ нѣколко периода отъ нашата земя нищо нѣма да остане, даже развалинитѣ ѝ ще се унищожатъ.

„16. Земния животъ не е прототипъ на другитѣ животи; въ вселенната има безкрайно много различни видове животъ. Има населени мѣста, гдѣто притегателната сила достига до най-голѣма степенъ; гдѣто нѣма свѣтлина; гдѣто чувствуванieto, мириза и слушането сж еднижкитѣ чувства; дѣто нерва на зрѣнието е тѣй и развитъ, щото всичкитѣ сщества сж слѣци. Отъ друга страна, има и такива страни, дѣто притегателната сила едва се чувствува; дѣто сществата сж тѣй легки и етериални, щото съ нашето земно око не можемъ ги видя; и дѣто тѣзи сж

щества приематъ своитѣ впечатления посредствомъ много развититѣ си чувства, които биха били нечувствителни за жителитѣ на земята.

„17. Мѣстото, което се намира между планетитѣ, разпрѣснати изъ вселенната, не ги отдѣля една отъ друга; напротивъ, тѣ сж по-добрѣ свързани, посредствомъ притегателната сила, която работи непрѣкъснато, на каквото и да било разстояние, така щото образува между всичкитѣ свѣтове една неразрушима връзка.

„18. Вселенната е една.

„19. Системата на физическия свѣтъ е материалната основа, отечеството на моралния и духовенъ свѣтъ. Астрономията трѣбва да е основата на всѣко философско или религиозно вѣрване.

„Всѣко мисляще същество има въ себе си съзнание, но не знае положително за своето безсмъртие. Причината е, че ний сме най-микроскопическата спира вѣ колелото на единъ неизвѣстенъ механизъмъ.

„20. Человѣка си е самъ архитекта на своята собствена съдба. Споредъ дѣлата си, той пада и става. Тѣзи, които сж наклонни къмъ своитѣ материални интереси, като: сжжерника, честолюбия, лъжеца или прѣстѣжника, оставатъ въ долнитѣ сфери. Единъ и абсолютно единъ законъ управлява създаването—законъ на прогресса. Всѣко нѣщо е подчинено на този законъ. Грѣшкитѣ ни сж причината на нашето падане.

„21. Въ развитието на душата не малка роль играятъ и моралнитѣ способности. Добротата, бескористието, себепожертвуванието и себеотрицанието прѣчистватъ, възвишаватъ душата толкова, колкото изучаването и заниманието.

„22. Всичкитѣ създания въ вселенната сж въ хармония; само земята образува една незначителна отдѣлна частъ.

„23. Природата постоянно работи. Нейния законъ е прогресса. Прогресса е вѣченъ. —

„24. Вѣчността не е достаточна за душата да види и разбере всичко въ безкрайната вселенна.—

„25. Прѣдзначението на душата е да се освободи отъ материалния свѣтъ, за да може най-сетнѣ да влѣзе въ единъ по-високъ духовенъ животъ.

„Веднѣжъ това постигнато, тя захваща да управлява материята. Прѣцѣлната точка на челоуѣка е постоянно да се приближава къмъ най-високото съвършенство и божественната благословия“.

Бургазъ, 9/IX 1895.

Х. У. З.

Протокола на проф. Лоджъ.

Въ кн. VI отъ тая година ний обѣцахме да дадемъ подробно въ прѣводъ протокола на английскій професоръ Лоджъ за сеанситѣ съ Евзипа Паладино, на пустия островъ Рубо подъ най-строгия контролъ на професоритѣ Лоджъ, Майерсъ, Сиджвигъ, Рише, Охоровичъ, Шренкъ—Ноцингъ и пр. Но тъй като тамъ се повтарятъ явления познати на читателитѣ отъ други сеанси, пъкъ и мѣстото не ни позволява да се распространяваме, ний тука ще го прѣдадемъ въ съкратенъ видъ.

Прѣди всичко Лоджъ се опитва да класира явленията въ три класса:

Класъ А: Операции лесни да се извършатъ въ обикновеннитѣ граници на челоуѣшкото тѣло, безъ прѣдварителни приготовления, стига това тѣло да не бѣде обвързано отъ искусствени прѣчки. Въ този класъ могатъ да се турятъ: дигането и прѣнасянето на нѣкои леки прѣдмети, като столове, ключове, свѣщилници, кутии, пишета и пр.; курдисването на музикални инструменти, дрънчението на електрически звънци, свиренето на хармоники; похващане, дръпане или удряне на присѣжествующитѣ; появление на рѣцѣ и глави.

Класъ Б: Операции, които, макаръ да спадатъ въ прѣдѣлитъ на човѣшкото тѣло, не могатъ да се извършатъ безъ нѣкои прѣдварителни приготовления или искусни манипулации. Такива сж напимѣрь: повдигането на твърдѣ тежки прѣдмѣти, надминаващи човѣшката сила; произвеждането на свѣтлинни и миризми; появляването на рѣцѣ по-силни отъ тия на медиума; писането на отдалечени прѣдмѣти и безъ моливъ; движението и изваждането на прѣдмети отъ заключена съ ключъ кутия.

Класъ В: Операции, които споредъ обикновенитъ ни понятия сж просто невъзможни. Такива сж: да се извадятъ прѣдмети отъ cassa здраво заключена или отъ кутия херметически затворена; да се направятъ въвели на връвъ безъ краища; давлѣзатъ една въ друга двѣ дървени халки; да се прѣкрати дѣйствието на двѣ тѣла загорѣщени до червено; да се произведе измѣнение на температурата безъ очевидна и искусствена причина; да се раздѣли на съставнитъ си части една смѣсь затворена херметически и пр.

Слѣдъ туй, той разглежда прѣдположението за възможна измама. Отъ страна на кого може да бжде тя? На медиума? На единъ или повече отъ присѣствающитъ? На нѣкой отъ вънъ? Той доказва, че взетитъ контролни мѣрки, както и самия съставъ на изслѣдователитъ не допускатъ подобно нѣщо. И той заключава: „Явленията дѣйствително станаха“.

„Трѣбва най-първо, притуря той, да докараме ученитъ да познаятъ явленията чрѣзъ лични наблюдения и опити, сѣтнѣ да изслѣдваме законитъ, които ги управляватъ и, ако тия закони сжществуватъ, да се изложатъ споредъ происхождението си“.

Подражание, несполука.—Тука профессора прави нѣколко важни разсжждения. Опититъ съ медиумитъ сж много деликатни и подвъргнати на непостоянство. Ако до сега медиумическитъ явления не се припознаватъ отъ всичкитъ учени, то най-главната причи-

на е тази, че не сж като другитѣ природни явления постоянни т. е. да могатъ да се произвеждатъ по воля когато искаме и както искаме. Нѣкогажъ, когато най-много се очакватъ, нищо не излиза; по нѣкога се получаватъ нищожни явления. Едно лошо прѣмъ, разменяването на климата, влизането на едно ново лице въ сеанситѣ, съставаналицата, едно необяснимо нерасположение на медиума, въобще най-маловажни работи могатъ да побъркатъ на сполуката. Това произлиза, че инструмента, чрѣзъ който се получаватъ явленията, не е бездушна материя, а живъ, чувсвующъ и мислящъ организмъ. Често една несимпатична на медиума личностъ съставлява голѣма прѣчка за получаване на явленията. Общепризнато е вече, че най-необходимото нѣщо за единъ сполучливъ сеансъ е да сжществува хармония между темпераментитѣ и настроеніята на присжествующитѣ. Ако въ сеанса присжествува лице, което иде съ прѣдвзети мисли да открие измама и въобще показва зло, враждебно настроение къмъ медиума, то медиума, като всѣки человекъ, се усѣща растревожень и явленията могатъ да пропаднатъ. Това е най-много послужило на противниците да оборватъ медиумизма, като казватъ, че ужъ прѣдъ зоржитѣ очи на скептицитѣ измамата пропадала! Така, на примѣръ, единъ забѣлѣжителенъ професоръ е присжествалъ само единъжъ на сеанситѣ съ прочутия медиумъ г-жа Пиппъръ, дѣто не сж се получили никакви резултати, и отведнѣжъ обнародва единъ протоколъ, съ който искава, че всичко е лъжа! Лоджъ възстава противъ такова едно ненаучно отнасяне. Той иска да не се правятъ прибързани заключения прѣди да се изслѣдва търпеливо и подробно. Сѣкашъ спиритиститѣ сж криви, че сжществували на свѣта явления, които сж много деликатни и не се поддаватъ отведнѣжъ на груба провѣрка!

Друго нѣщо, което е побъркало не малко на медиумизма, то е съзнателното или безсъзнателното

подражание на медиумитѣ съ цѣль да фалшифициратъ искусствено явленията. Съзнателното подражание се извършва отъ хора, които нѣматъ медиумическа дарба, а съ разни шарлатании гледатъ да се прѣдставятъ за такива; или пъкъ отъ медиуми, които заедно съ възрастта сж изгубили отчасти или всецѣло дарбитѣ си и прибѣгватъ къмъ сжщитѣ срѣдства. Безсъзнателното подражание се извършва често отъ най-добритѣ медиуми въ врѣме на медиумическия имъ сжнь и то най-главно въ такива обстоятелства, когато се очакватъ голѣми явления, а се получаватъ маловажни. Безсъзнателното подражание не е дѣйствително усилие за измама, а инстинктивно, присжщо на челоувѣка стрѣмление да помогне нѣкакъ на явленията, когато се очаква много, а излиза малко. Строгия контролъ на присжствуящитѣ е достатѣчна гаранция противъ такова едно усилие. Лоджъ забѣлжва, че Евзалия не е дала никакъвъ поводъ да се мисли, че у нея има такъвъ стрѣмление*).

Дѣйствия на свѣтлината. — Факта, че медиумическитѣ явления се получаватъ по-добрѣ въ тъмнината, много подозрения поражда въ скептицитѣ: „Тукъ има измама!“ си казватъ тѣ, безъ да искатъ да поразмислятъ, че може да има въ природата явления, които изискватъ нѣкои необходими условия. Наистина, медиумическитѣ явления се произвеждатъ по-добрѣ на тъмно и това се обяснява твърдѣ лесно: тѣй като свѣтлината е флуидно проявление, тя бърка до нейдѣ на медиумизма, който е сжщо флуидно проявление. Ний казахме до нейдѣ, защото опи-

*) Напоследѣкъ Евзалия бѣше извикана въ Лондонъ на изсѣдване. Присжствуваха на сеанситѣ Лоджъ, Сиджвигъ, Майерсъ, Ходжсонъ, и пр. Полученитѣ явления сж били маловажни, медиумическата сила на Евзалия била много слаба и се проявявала бавно; осябитъ туй контролирующитѣ я лица догадиди признаци въ Евзалия, че искала да си освободи изъ подъ контрола едната ржка и единия кракъ т. е. да прибѣгне къмъ искусствена подправка на явленията. Безъ да спомѣнатъ никому нищо, тѣ писватъ на комиссията въ Парижъ, дѣто Евзалия отъ Лондонъ щѣше да отиде на други опити, да бждатъ извѣстни, че Евзалия се домогва до такива срѣдства и да взематъ мѣрки. Обаче въ Парижъ, не само не удаватъ Евзалия въ такива домогвания, но и

титѣ показватъ, че тъмнината не е условие *sine que non*. Въ началото на спиритизма сеанситѣ се извършваха на свѣтло и не по-малко добри резултати се получаваха; и сега много явления се получаватъ на свѣтло. Както Лоджъ, тъй и други изслѣдователи намиратъ, че ако медиума се приучи, лека—лека на свѣтлина, то ще могатъ да се получаватъ сжщитѣ явления и на свѣтло. Тѣ искарватъ, че това зависи отъ привычката. Червепитѣ лжи не врѣдятъ на явленията и често въ сеанситѣ прибѣгватъ къмъ тѣхъ. При туй, ако не свършнѣно, то поне до нейдѣ може да се отвѣтлява стаята на сеанситѣ, толковъ, колкото да се различаватъ присѣтвующитѣ и да се наблюдава медиума. Лоджъ казва, че той върва и въ тия явления, които сж получени на темно, защото контрола, подъ който е билъ поставенъ медиума, не позволява никакво съмнѣние.

По прѣноса на прѣдмѣтитѣ — Лоджъ забѣлѣзва, че тия прѣдмѣти, които сж чужди на медиума или съ които той не е дѣйствалъ, по-мѣчно се поддаватъ на движенията, отъ колкито тия, съ които той е фамилиязирацъ. Това потвърждава теорията за просмукването на вѣщитѣ отъ флуида на медиума.

Источникъ на енергията. — Физическитѣ движения прѣдполагатъ нѣкакъвъ источникъ на енергия. Може да се вземе, че нуждната за движенията енергия се изчерпва изъ организѣ на присѣтвующитѣ, отчасти, и може би всѣцѣло отъ медиума, който често се намира свършнѣно и разнебитенъ слѣдъ сеанситѣ.

Центъръ на реакцията. — Споредъ физиката, не може единъ прѣдмѣтъ да бѣде прѣмѣстенъ, безъ

явленията се получаватъ бѣтѣящи. Сега по лондонския случай се води цѣла прѣбирня, по усилията на противникитѣ ще останатъ ялови, защото даже да прѣдположимъ, че Евзаня е искала да си освободи крака или ръката изъ подъ контрола, то пакъ не можемъ да обяснимъ покой начинъ се извършватъ тия явления, които ставатъ далече отъ медиума: прѣнесането на вѣщи изъ въздуха, невидимата музика, материализациитѣ, свѣтлинитѣ и пр. и пр. Лондонския случай нищо не може да оборѣ, а доказва още веднѣжъ, че медиумитѣ, като всички смъртни, могатъ да подпадатъ подъ нѣкои увлѣчения и за туй трѣбва да се подлагатъ на строги контроли.

друго тѣло да усѣти противната реакция и отъ еднаква сила. Може ли въ медиумическите явления да се трѣсятъ същитѣ закони? Лоджъ мисли, че може. Най-лесно се достига цѣлѣта, когато единъ тѣжъкъ прѣдмѣтъ се издига отъ земята. Ако прѣдположимъ, че тоя прѣдмѣтъ се издига направо отъ медиума, то тѣглото на тоя, поставенъ върху балаицата, трѣбва да се увеличи съ тѣглото на издигнатия прѣдмѣтъ. Този опитъ Лоджъ не е можилъ да направи.

Издигането на массата, когато медиума си държи леко допрѣрни рѣцѣтъ върху нея, не прилича на прѣдмѣтъ, що се тѣгли отгорѣ, а като да го подига нѣкой отдолу. *Когато медиума е правъ до нѣкоя тѣжка масса, съ държани и наблюдавани рѣцѣ и крака, массата се издига, като че ли нѣкой невидимъ и продълженъ на възгъ органъ отъ тѣлото му съ голѣма енергия разбутва и подига тѣжкия мобелъ.* Изобщо се вижда, че массата се издига отъ една сила произхождаща изъ медиума.

Споредъ Лоджъ, центъра на реакцията трѣбва да се намира въ медиума, но че една частъ отъ нея може да бѣде распрѣсната и изъ въздуха, както на-примѣръ е съ грабливитѣ птици, които отнискать високо жертвата си. Но той не претендира да рѣшавя окончателно въпроса.

Симпатически движения на медиума.— Когато се мѣсти нѣкой прѣдмѣтъ, забѣлѣжватъ се неволни и леки симпатически движения въ рѣцѣтъ на медиума по насоката на мѣстияния се прѣдмѣтъ. Когато отъ далечъ клавишите на пиано или хармоника се движатъ, тѣзи, които държатъ рѣцѣтъ на медиума, усѣщатъ какъ прѣстетѣ му се мърдатъ отъ съответни движения. Тия симпатически и съответни движения сѣ пълни съ интересъ,

„Контрола“, или тѣзи интеллигентна невидима личностъ, която ръководѣше сеансите и се наричаше „духа Джонъ“, ме караше (пише Лоджъ) да заолѣлѣжа времето, което истичаше между движениет-

на медиумовата ржка и прѣмѣшването на нѣкой мебелъ; когато тоя се намираше отдалеченъ отъ медиума около два метра, това врѣме биваше около двѣ секунди.

Тѣзи подробности отварятъ голѣмо поле за изслѣждане на бждщитѣ учени; симпатическитѣ движения сж отъ голѣма важность.

Когато единъ инструментъ свирѣ, напримѣръ, медиума прилича да е потопенъ въ едно интензивно мечтание; конвулзивнитѣ му движения съотвѣтстваха на ритма на свирнята.

Сжщо като да мечтае силно нѣкое лоджийско куче, че хваща възображаемъ заякъ, а едно невидимо куче-фантомъ въ сжщия моментъ дѣйствиелно да хваща нѣкъдѣ далечъ единъ реаленъ заякъ.

Тая теория е чиста умствена спекуляция, казва Лоджъ, но за сега ми се вижда като най-подходяща да даде едно приблизително обяснение.

Старитѣ философи считаха мисълта за дѣйствителность, а материята за слѣдствие на мисълта. Констатиранитѣ явления показватъ единъ видъ, като че ли мечтанието на лицето, което се намира въ трансъ, е доста силно да засѣгне физически окръжающитѣ го прѣдмѣти, да произведе обективни резултати и не само да размѣства обикновенни прѣдмѣти, но и чрѣзъ врѣменни агрегации на невидими частици да образува видими формации отъ извънредно естество, които могатъ да се усѣщатъ, виждатъ, чуватъ и даже фотографиратъ.

Заклучение на Лоджъ.—Каквото и да бжде обяснението на тия факти, тѣхната възможность и реалность, азъ съмъ заставенъ да приема, че по тѣхното съществуване въ ума ми нѣма вече мѣсто за съмнѣние.

Всеки человекъ безъ прѣдразсѣдъци, слѣдъ като види тия опити, ще бжде принуденъ да се съгласи, че явления обявени за невъзможни дѣйствиелно ставатъ.

Азъ съсредоточихъ всичкото си внимание върху единъ фактъ простъ и опрѣдѣленъ: прѣмѣстването на нѣкой прѣдмѣтъ безъ никакво съприкосновение. Азъ бѣхъ очевидецъ на туй явление много пжти и при достатѣчна свѣтлина, като го освидѣтелствахъ чрѣзъ зрѣнието, слуха, пипането си и чрѣзъ измѣненото положение на прѣдмѣта.

Най-правдоподобно е, че прѣмѣстването на нѣкой прѣдмѣтъ се извършва чрѣзъ похващането на тоя прѣдмѣтъ отъ нѣщо и че това нѣщо, сѣкашъ, е невидимо продължение отъ тѣлото на медиума. Тѣзи явления не вѣрвамъ да измѣнягъ основнитѣ закони на физиката, но ще разширятъ тия на биологията.

Ако азъ се удържамъ до сега отъ спиритуалистическата хипотеза, то е защото привципъ въ философията е: да не прибѣгваме къмъ непознатото, додѣ не исчерпимъ всички възможности на познатото. Ако по-нататъшнитѣ разслѣд ания на тия феномени ми покажатъ, че е необходимо да прибѣгнемъ къмъ спиритуалистическата хипотеза, то азъ безъ никакъвъ прѣдразсждѣкъ ще се приближа къмъ въпроса.

За сега физическитѣ явления съ медиумитѣ могатъ да се взематъ напълно за *дѣйствието на единъ живъ организмъ, развитъ въ аномална смисълъ и излизящъ внѣ отъ обикновеннитѣ граници на тѣлото*. Само, че това дѣйствие, което се произвежда на разстояние отъ медиума, прилича да нѣма явна серъзка съ него.

Като правя този рапортъ, азъ нѣмамъ за цѣлъ да убѣждавамъ нѣкого, а само да потвърдя реалността на явления, които трѣбва вече да се подвъргнатъ на систематически изслѣдвания отъ православната наука. Въ това направление работятъ вече много забѣлѣжителни професори и учени.

Лоджъ.

Забѣлѣжка на прѣводача. — Както виждатъ читателитѣ, Лоджъ дава сжщитѣ обяснения, които Аксаковъ назовава подъ името *анимизмъ*, т. е. че нѣкой

личности, нарѣчени *медиуми*, могатъ да проявяватъ на вънъ своето флуидно тѣло, своя околoduшникъ, и съ него да извършватъ медиумическитѣ явления. Значи, материалисти, като Лоджъ, Ломброзо, Рише и пр., дожаждатъ да признаятъ, че вънъ отъ видимото тѣло на чловѣка има и друго невидимо тѣло, което при дадени обстоятелства и у особенни хора може да излѣзе на вънъ, да движи прѣдмѣти, да се материализира, да дѣйства, като самостоятелна личностъ. Всичкия въпросъ се свежда, прочее, между материалисти и спиритисти, да ли въ това флуидно тѣло, което исхожда отъ медиума, не се въплъщава врѣменно една друга разумна индивидуалностъ, независима отъ личността на медиума? Съ други думи, въ медиумическитѣ явления забѣлѣжватъ ли се такива признаци, които да показватъ, че макаръ флуидното тѣло да принадлѣжи на медиума, но интелигентността, която се проявява чрѣзъ него, е съвършено чужда и различна отъ присѣтствующитѣ личностъ, т. е. е дѣйствително независимъ обесплѣтенъ „Духъ“, а не скритото съзнание на медиума или на присѣтствующитѣ? — Руския ученъ мжжъ Аксаковъ, въ капиталното си съчинение „Анимизмъ и Спиритизмъ“, прѣведено на всички европейски язици, прѣвъсходно доказва съ множество добрѣ провѣрени факги, че има документи да се установи научно съществуването на независими разумни сили, или „Духове“ и че тия документи се намиратъ не въ физическата страна на явленията, а въ *умственното имъ съдържание*. То е често такова, че надминава възможността на наличнитѣ източници: явното и скритото съзнание на присѣтствующитѣ.

Случая съ Алфонса де Лигори,

обяснено отъ I. — P. Durand (de Gros).

(изъ Moniteur Spirite et Magnétique)

Черковата измисли думата *bilocation* (която значи на двѣ мѣста) за да искаже една чудесна дарба, специална само на нѣкои свѣтци: дарбата или чудесната способностъ, да може единъ и сжщъ свѣтецъ да се прѣдстави въ едно и сжщо врѣме на двѣ отдѣлни мѣста. Ако пожелаемъ да обяснимъ тази дума буквално, ще видимъ, че тя съдържа една математическа нелѣпостъ. Трѣбва да приемемъ, че едно и сжщо материално нѣщо, не може да занимава двѣ различни точки въ пространството. Нъ ако изречението е чудновато, дѣйствието, на което се прилага, нѣма нищо противно съ дѣйствителността, особено, когато слѣдъ едно строго изслѣждане се провери и се окажа случая вѣривъ.

Нека вземемъ единъ примѣръ отъ Христианската агиография и нека дойдемъ до нашия Свѣти Лигори, когото причислиха къмъ свѣтците и който, види се, да е отъ най-повитѣ свѣтци.

Прѣзъ живота на Алфонса Лигори се случи слѣдующето чудо:

Алфонсъ Лигори, живущъ въ Мънастира на Скала въ Неаполитанското царство, внезапно примрѣ—верѣдъ свойтѣ другари монаси. Тѣ й остана два дена и двѣ ноци въ съвършено летаргическо безчувствено състояние.

Сга черковата ни увѣрява, като ни прѣдставлява свидѣтели, които тази минута считамъ за излишно да спомѣна, че прѣзъ краткото врѣме, прѣзъ което се продължилъ този сънъ, Алфонсъ, билъ въ Римъ, въ Ватикана, при лѣглото на умирающия Папа, съ щѣлъ да го посети въ послѣднитѣ му минути, да приготи и поднесе послѣдното свѣто причастие на Понтифа и тѣй да подкрѣпи душата му чрѣзъ про-

повѣди при приближаването на върховния отваженъ часъ на испитанието.

Азъ взимамъ доказателството каквото ни го прѣд-
ставява черковата. Излишно ще бжде да се потвър-
дява или опровергава тържественно отъ насъ. Дѣй-
ствително е, че както прѣди, тъй и за напрѣдъ ще
се прѣпживае постоянно въ едно голѣмо число те-
лепатически явления отъ сѣщия родъ, и даже, може
би, въ настояще врѣме по-извънредни, като при то-
ва ще се основаватъ върху цѣль редъ освидѣтелст-
вовани и провѣрени доказателства и опити съвър-
шенно задължителни.

Ако взѣхъ случая на Алфонса Лигори като типъ,
това направихъ за неговата всеизвѣстностъ и голѣ-
мата цѣна и важностъ, които черковния уставъ му
отдаде за да го възвиши прѣдъ очитѣ на многочис-
леннитѣ читатели.

Слѣдъ горѣизложенитѣ размишления, за да се
приеме макаръ като една ipotesi, че монаха отъ Ска-
ла прѣкаралъ четиридесетъ и осемъ часа въ своя по-
кой верѣдъ голѣмото царство на Неаполъ, потъналъ
въ единъ дълбокъ сънъ, и че прѣзъ тѣзи цѣли че-
тиридесетъ осемъ часа въ сѣщото врѣме се е нами-
ралъ въ двореца на Ватикана, дѣятелно занятъ да
извърши послѣднитѣ религиозни обряди при умира-
ющия Климентъ XIV, трѣбва да приемемъ, че този
случай се е извършилъ при едно явно *раздвоение на*
душана отъ тѣлото.

Ние вѣрваме въ това безъ да се страхуваме, че
ще подпаднемъ въ очевидно противоречие. Защото
не можъ да се приеме, че тази частъ, която остана-
ла отъ личността на нашия свѣтецъ въ Неаполъ,
се е намирала въ това сѣщо врѣме идентично въ
Римъ или обратно; и че едната частъ отъ личностъ-
та на Лигори, която прѣзъ всичкото това врѣме прѣ-
бивавала въ Неаполъ и не помръднала никакъ отъ
мѣстото си, продължавала да стои като закована на

лѣгло то си, около 444 километра далечъ отъ Римъ, тя сжщата присѣтствовала и въ Ватикана.

Значи, това сжщество, което спѣло бесчувствено и неподвижно въ мѣнастира на Скала и онова, което бодрствувало въ това сжщото врѣме при Папата и развивало доставабѣлѣжителна дѣятелностъ, за да приготви единъ чловѣкъ на смъртъ, е било едно и сжщо сжщество, сжщата личностъ, но на която душата се раздвоила отъ тѣлото и присѣтствовала на друга точка въ пространството.

И тъй, думата *bilocation* (на двѣ мѣста) е една дума, която не изразява вѣрно въпросното дѣйствие, а *dislocation* (раздвоение) ще бжде дума много по-прѣдпочитаема, защото исказва по-вѣрно дѣйствието.

За да бждимъ по-понятни, нека изложимъ ясно обстоятелствата, и нека си зададемъ слѣдующитѣ въпроси: Лигори, който пжтува до Римъ подъ такива чудесни условия, за да направи това пжтуване дали е употрѣбилъ двигателнитѣ членове на Лигори, който спѣлъ дълбоко, сжщо като единъ трущъ верѣдъ мѣнастира? Не, защото провѣрено и доказано е, че неговитѣ членове били лишени отъ всеѣкакво движение, а за да се обясни, че Лигори, който посѣтилъ Папата, можалъ да се направи видимъ и да бжде изслушанъ отъ него, трѣбва ли да се прѣдположи, че сж се извършили слѣдующитѣ оптически и акустически явления: Отъ една страна, отъ отражението на свѣтлината, която освѣтлявала летаргическото тѣло на посѣтителя, и който го оставилъ 444 километра далечъ отъ себе си, се прѣдставилъ образа на Лигори прѣдъ папата, а отъ друга страна, чрѣзъ дѣйствието на вокалния инструментъ на това сжщо тѣло, което турнало въ трептение окръжавающия въздухъ, се прѣобразили тѣзи трептения въ звукови изражения и отишли отъ Неаполъ въ Римъ, до самото слухово тѣпанче на Светия отецъ? Едно подобно прѣдположение свършено противорѣчи на основата на въпроса.

Тогава какво трѣбва да се прѣдположи?

Ако фактитѣ или прѣдполагаемитѣ факти, които всѣкидневно се описватъ въ публикацията на научната телепатия, сж доказани и провѣрени, то отъ всичко това ясно и явно произлиза една свѣтла истина, която ни учи, че вънкашната видима физическа природа на човѣка е крѣпко съединена съ една втора физическа, тайна природа, която е като функционално отражение на първата, при всичко, че съставя ѝ е отъ съвсѣмъ друга субстанция. Живия организмъ, който виждаме и който анатомията разглобява, има една подобна подплата, единъ таенъ организмъ, върху който не може да дѣйства нито хирургическия ножъ, нито микроскопа, и е снабденъ отъ всичкитѣ потрѣбни органи съ двойна дѣятелностъ; той е главния дѣятелъ за съществуването на живия организмъ; той събира и прѣдава на разума вънкашнитѣ впечатления и спомага на психическата сила и способностъ да упражняватъ своята енергия върху окръжающия свѣтъ.

И тъй, ако отдѣлното и независимото съществуване на една физическа и физиологическа тайна природа, паралелно съ видимата физическа и физиологическа природа, която познаваме, производятъ различни телепатически явления, на които дѣйцитѣ сж живи хора, това е едно материялно и рѣшително доказателство за приемането телепатическитѣ явления, които, въпрѣки всичката горѣща борба на науката и въпрѣки всичкитѣ протести на философическитѣ прѣдубѣждения, нашия разумъ се усѣща принуденъ да приеме и принципи на мртвитѣ. Защото, ако, въ противенъ случай, за да си съставягъ едно понятие за телепатическитѣ чудесни явления, измислятъ и отдадатъ Богъ знае какви въобразици нови свойства на мозъчнитѣ клѣтки и съ този начинъ поченатъ да обясняватъ всичкитѣ фицгасмагории на телепатията, безъ помощта на никой органъ и очевиденъ посрѣдственикъ, то тази последната спасителна сламка на

Ирационализма ще изчезне, когато този мозъкъ не е вече освѣтъ едно дезорганизирано гнило вѣщество, или по-добрѣ, малко прахъ въ джното на единъ правенъ черепъ. И наистина, ние виждаме, че обществото за научнитѣ психически изслѣдвания въ Лондонъ, както и редакцията на Annales des sciences psychiques въ Парижъ на чело съ професора Карлъ Ринне, когато съгласно и съ еднаква цѣль избраха една многочисленна анкетна комиссия за строгото изслѣдване призрачитѣ на живитѣ хора, явленията отъ този видъ, единственнитѣ научно приети, се показаха отъ голѣма рѣдкостъ, когато напротивъ видѣнията, или призрачитѣ на мрѣтвитѣ въ цѣли легиони се прѣдставиха прѣдъ анкетата; освѣтъ това, тѣзи фантоми, които сж безъ мозъкъ и, слѣдователно, безъ мозъчно вѣщество, се явяватъ съ единъ много своенравенъ и особенъ чуденъ начинъ. Тѣ се явяватъ по-дѣятелни и по-живи и отъ самитѣ живи хора. Тѣ дохождатъ най-шумно и буйно и извършватъ слѣдующитѣ работи: прѣкатурватъ мобили, отварятъ и затварятъ врати, чуятъ стѣклени сѣдове, нападатъ съ удари хората, и съ своя шумъ и тропания правятъ нѣкои кжщи необитаеми, за голѣмо отчаяние на квартирантитѣ и стопанитѣ.

J. P. Durand (de Gros).

Това подробно изложение за съществуването на околорумника и неговото беспрѣстанно дѣйствие върху чловѣческия животъ, написано отъ достоуважаемия авторъ на съчинението Merveilleux Scientifique, има голѣма важностъ, която не ще отвлѣгне и недовѣрчивата наука. Г-нъ Durand de Gros не е спиритистъ въ пълната смисълъ на думата, нъ той се стрѣми къмъ истината на наша доктрина: „о! добри спирити! казва той, като свършва своето достоабаѣжително съчинение; желалъ бихъ да придобия вашата вѣра и надѣжда. Сега, като свършихъ тази книга и като кариерата на моя животъ приближава къмъ своя свършкъ, съ голѣма радостъ бихъ съгледалъ приближащата минута да *прожъня своя въздухъ за всички*“.

Прѣвела А. Ж.

В. М.

Магнетизмъ отъ блиско и отъ далечъ.

Ясновидката Рутъ.

(Изъ J. des Debats)

Ето една история отъ ясновидение, която ще заинтересува непрѣменно любителитѣ на магнетизма и на чудесното.

Всѣкой знае, колко слабо понятие иматъ Англичанитѣ за телеспатическитѣ явления и особено за ясновидството. Случая е отъ Английско происхождение и ни се прѣдаде за дѣйствителенъ и провѣренъ. При това, лицето, което ни прѣдаде този случай, като е една госпожа, ние го приемаме съ затворени очи, безъ да искажемъ ни най-малко съмнѣние върху точността и дѣйствителността на факта.

Приключението се случило въ Колаба, станция на царската Артилерия, двѣ мили далечъ отъ Бомбай. Главния дѣецъ е Госпожа Х..., съпруга на единъ майоръ отъ артилерията. Тя отдавна се занимавала съ животния магнетизмъ и била повторила разни отити върху своитѣ слуги, всички туземци индийци. Тя упражнявала едно голѣмо влияние особено върху бавачката на дѣцата си, една метица¹⁾.

Тази метица имала много добро възпитание, тя пораснала и се възпитала въ единъ протестански градъ на Белгаумъ; говорѣла и пишела много добрѣ и правилно по Английски.

Тя вече нѣколко пѣти била казала нѣща, които се провѣрили за точни и истинни. Често, разказва Г-жа Х..., накарвахъ я да гледа въ една голѣма чаша пълна съ вода, която прѣдварително магнетизирахъ, и съ този начинъ узнавахъ какво правятъ моитѣ приятели въ странство.

Единъ день, когато Лордъ Рипонъ пристигна съ парахода въ Бомбай, майора имаше заповѣдъ, начело на царската артилерия да го посрѣщне тържественно. Той веднага заповѣда на своя вѣстовой

¹⁾ Родена отъ Индийка и Европеецъ.

да му пригответи парадната форма, нъ слѣдъ малко вѣстовоя влиза и едва смѣе да каже отчаенъ: „Азъ, Саидъ, не мога намѣри пояса. — Слѣтъ ли си?“ се провикна майора и разядосанъ загече се самъ да тръси пояса... Кой взе пояса? някой не знаешъ. Всички-тъ слуги най-покорно се извиниха, че никой отъ тѣхъ не знае какво е станалъ пояса. „Азъ, Саидъ, добъръ человекъ; Саидъ не крадецъ!“ Викватъ и бѣспокойствието на всичкитъ домашни дожараха голѣмо смущение въ къщи. Майора, отчаянъ, слѣзе въ трапезарията, гдѣто продължавахъ да стоя азъ и като се отнесе до мене: „Его, каза той, единъ много сериозенъ случай да опиташъ ясновидѣнието на твоята слугиня. Викай Рутъ и я накарай да каже, кой взе пояса?“ Рутъ дойде трепераща, като помисли, че ще я обвиниме въ кражба; слѣдъ като я увѣрихме, че нѣмаме никакво съмнѣние въ нея, обяснихме, че желайме да ни каже само, кой взе пояса. Тя като се страхуващо, че другитъ слуги нѣма никога да ѝ простятъ, ако чрѣзъ нейното посрѣдничество се открие крадеца, извини се, че не е въ състояние да каже нѣщо.

Ний тогава се принудихме силомъ да я накараме да послуша. Донесохме единъ голѣмъ супникъ съ вода. Рутъ, по привычка, само отъ вкуса познаваше магнетизираната вода. Тя казваше, че водата става много горчива и не се излѣгваше никога, при всичко, че употреблявахме разни начини за да я излѣжемъ. Единъ пѣтъ азъ вмѣсто да магнетизирамъ водата съ пасси, употребихъ единъ магнитъ. Рутъ, която не знаеше това, се отказа да гледа въ водата, като каза, че не вижда друго въ водата освѣнъ пламъци, които се въздигатъ високо и могатъ да ѝ изгоратъ лицето.

Най-послѣ опита почна; Рутъ се наведе надъ супника; азъ зададохъ въпросъ: „Кажи сега Рутъ, виждашъ ли нѣщо? Тръси крадеца!“ И прибавихъ още нѣколко паси надъ главата и шията на Рутъ.

„Не виждамъ нищо“—Тръси!—но Рутъ не намираше нищо.

Майора, доста скептикъ, треперѣше отъ ядъ; той, гнѣвенъ и съ стиснати зъби, казваше, че азъ съмъ толкосъ наивна, щото лекомисленно се прѣдавамъ на расположението на една слугиня и ставамъ нейна играчка. Внезапно азъ промѣнихъ система. „Рутъ, казъхъ азъ, тръси майора, когато послѣдния пжтъ носѣше пояса, въ врѣмето на голѣмия парадъ. Тръси!... Тръси!...“

Слѣдъ една минута Рутъ отговори: „Да, виждамъ Саибъ¹⁾, той се облича, турва своя поясъ и си отива; ето го възсѣдналъ на коня и тръгналъ.—Не го оставяй вече, послѣдвай го съ очитѣ си!—А! нъ той много бързо бѣга, азъ не мога да го стигна; азъ се уморихъ, не мога вече, отговори тя запхтяна.—Тичай, тичай слѣдъ него! — Саибъ отива заедно съ други Саиби и солдати; тамъ е пълно съ войници. Тамъ е голѣмъ парадъ, всички сж много близо до водата.—Продължавай да гледашъ внимателно!—Саибъ влиза въ една голѣма кѣща, послѣ въ една тоалетна стая; тамо промѣнява дрѣхи; той своята форма скрива въ единъ цинковъ сандѣкъ, а пояса повѣсва на една вѣшалка.

„Това става въ Яхта — Клубъ, се провикна майора. А! това е дѣйствително!“ И като повика своя вѣстовой каза: Патила, Патила! скоро испрати нарочно чловѣкъ да види да не би да съмъ си оставилъ пояса въ Яхта Клубъ?... То ще бѣде много странно, каза на мене, ако съмъ забравилъ своя поясъ тамъ. Послѣдния пжтъ, когато го носихъ, бѣше дѣйствително деня, когато Лордъ Рипонъ отплува за Англия“.

Слѣдъ вѣколко минути испратения слуга тичешкомъ се върна; той донесе пояса и каза, че го намѣрилъ дѣйствително повѣсенъ на една вѣшалка, въ тоалетната стая, сжщо както Рутъ прѣдказа. Трѣбва да забѣлѣжа при това, че тази млада мома слу-

¹⁾ Майора.

жаше при мене само, отъ нѣколко мѣсеца, и то много по-послѣ отъ трѣгването на Лордъ Рипонъ за Англия.

Къмъ пролѣтъ на сѣщата година, продължава да разказва Г-жа Х..., много се интересувахъ за единъ воененъ празникъ, въ единъ видъ маневри, на циркъ, който щѣше да се дава въ Меерутъ. Единъ отъ моитѣ роднини, отличенъ кавалеристъ и прѣвзходенъ гимнастѡръ, щѣше да вземе участие. Нъ тъй като въ такива случаи има всекога страхъ за падане, азъ крайно неспокойна се затворихъ въ стаята си съ Рутъ, съ цѣлъ да се понаучимъ нѣщо за празника въ Меерутъ.

Азъ почнахъ да магнетизирамъ една чаша вода; Рутъ ми се помоли да покрия водата съ едно парче корава книга, защото, каза тя, тъй много по-добрѣ ще мога да гледамъ. Тя при това положи двѣтъ си ржцѣ около устието на чашата за да ограничи свѣтлината. „Сега, Рутъ, ѝ казахъ, куражъ! опѣти се право къмъ Меерутъ!“

Слѣдъ десетъ минути тя каза: „Ето ме тамо!—Трѣси Саибъ, заповѣдахъ ѝ, като казахъ съврѣменно и името на роднината си.—„Виждамъ единъ високъ, черноокъ и тънъкъ чловѣкъ, съ дълги и тънки мустаци и страшни очи.—Послѣдвай го и кажи ми, какво му се случи.—Той е добрѣ въ здравieto си, нъ той не спечели въ цирка... А! се провикна тя съвсѣмъ смутена, азъ тамо, около него виждамъ единъ другъ Господинъ, на когото единъ копъ ухапалъ крака. О! той много страда.—Моя роднина ли е той?—Не, не, единъ русъ чловѣкъ съ червено лице и съ много руси коси.—Питай и научи се неговото име, повторихъ, като упражнихъ всичката сила на своята воля.—Нъ не мога!—Направи това, което ти казвамъ!—Азъ ще питамъ неговия слуга, може би ще ми го каже“. Азъ се опитахъ да повлияя повече, нъ не сполучихъ.—Ахъ! мълчете! се провикна тя, слушамъ неговото име, той е капитанъ И...“

Рутъ не бѣше видѣла никога този чловѣкъ, на

когото името казваше, нито даже бѣше слушала нѣкога да се говори за него, а родственика тя можеше да го познае отъ неговата фотография. Г-жа Х... увѣрява, че тя сама никакъ не мислила за капитана, когото отъ много години не бѣше видѣла.

Когато вечерята Майора се върналъ отъ лагера, Г-жа Х... го попитала, дали има извѣстия отъ Меерутъ. „Нѣма, отговорилъ майора. Утрѣ ще получимъ новици отъ Меерутъ.—Азъ получихъ“, казала Г-жа Х... и му расправила всичко относително капитанъ И... отъ 17 полкъ, какъ той билъ ухапанъ отъ единъ конь по крака и пр. Майора съ смѣхъ съобщилъ тѣзи новини на офицеритѣ. Телеграфа чрѣзъ водната чаша билъ добръ изѣстенъ въ лагера. Офицеритѣ се смѣли и шегували много относително тѣзи новини, нѣ на другия день прѣстанали всеѣкакви смѣхове; получената телеграмма подвърдила всичко, което разказала Рутъ.

Послѣденъ фактъ отъ ясновидение. Слѣдъ нѣколко врѣме Г-жа Х... била посѣтена отъ единъ приятель на мъжа ѝ. Той билъ окръжния управитель на цѣлия кантонъ на Аригуръ. Тѣй като се говорѣло много за телеграмитѣ, които пристигвали чрѣзъ водната чаша, той узналъ това и казалъ на Г-жа Х... „Само мене нѣма да сполучите да ме направите да повѣрвамъ на подобни глупости; и васъ ви лъже тази истинска актьорка... Какви глупости! какъ може да се повѣрва на такива лъжи? Нѣ най-послѣ искате ли да ме убѣдите? прибавилъ съ смѣхъ управителя; открийте ми една тайна. Азъ изгубихъ единъ прѣдметъ отъ голѣма цѣнностъ, а виновника до сега не се намѣри, въпрѣки най-дѣятелнитѣ взети мѣрки; сега нека Рутъ го намѣри!“

Рутъ въ начало не се съгласявала съ удоволствие да изпълни желанието на управителя, защото той невѣжливо и подигравателно се отнасялъ къмъ нея, нѣ по послѣ щеланието да се покаже прѣдодмѣло и тя се съгласила да послуша. Г-жа Х... прѣ-

дала въпроситъ на управителя. „Иди въ Аригуръ, влѣзъ въ моята стая!“ Рутъ описала стаята на управителя съ най-вѣрни подробности. „Добрѣ, казалъ управителя, кажи ми сега какво изгубихъ. — Виждамъ едно сандъче съ пари и важни книжа. — Нъ да, това е истина, се провикналь управителя смаянъ. Рутъ продължила: — Съндъчето се намира въ една малка стая, нъ не виждамъ вече въ него паритѣ, останаха само книжата. — Опиши ми человекъ, който взе паритѣ! — Него го нѣма тамо. — Тръси го! — Намѣрихъ го, той е единъ малъкъ и нисъкъ человекъ, черно-ока, съ приятно лице; облѣченъ въ бѣли дрѣхы, съ единъ тюрбанъ на главата, съ свѣтли и златни краски; той има бѣлѣгъ на дѣсната си ръка. — Той е стопанина на хотела, казалъ управителя, поразенъ отъ тази ясна истина, и азъ не го подозирахъ“.

Нѣколко дена по късно, когато управителя се върналь въ Аригуръ, намѣрилъ съндъчето въ стаята на слугата си нъ съвсѣмъ праздно. Рутъ, споредъ думитѣ на Г-жа Х..., види се да е гледала сандъчето прѣди да отнематъ още и книжата.

Рутъ казала, че не може да опрѣдѣли точно врѣмето, при всичко, че описвала подробно всичко, което имала прѣдъ очитѣ си въ минутата, когато ѝ задавали въпроситѣ.

Единъ пѣтъ, Г-жа Х... тѣй сжщо съ помощта на Рутъ, намѣрила едно парче розовъ свилень сатенъ, койго ѝ открадналь единъ мѣстенъ шивачъ. Виновника исповѣдалъ кражбата си и върналь сатена, нъ когато се научилъ какъ Г-жа Х... открила злоупотрѣблението, той разгласилъ на всѣкъдѣ, че Г-жа Х..., жената на Майора, била магйосница.

Рутъ била дѣйствително една драгоцѣнна метица, която не би било влѣ да доведатъ въ Франция, въ тѣзи анархически криминални врѣмена, да я затворятъ въ тайната полиция и откриватъ ужаситѣ. Нъ дали климата не влияе надъ телепатическото могущество?

Прѣвела: А. Д-ръ Желѣскова.

Сънищата и дѣйствителността.

(Изъ „Il piccolo“, №5001, 19 Settembre, 1895).

Идеитѣ и образитѣ, що посѣщаватъ нашия умъ въ врѣме на сънь (спане), образуватъ безъ съмнение единъ цѣль отдѣленъ миръ. Какво нѣщо е съня? Явление жизнено, нѣ чуждо на земния животъ ли, както мисли Карлъ дю Прелъ, или то е едно несъзнателно възпроизвеждане на дневнитѣ впечатления? Каквото и да бѣде, съня е една отъ най-интереснитѣ психологически тайни.

Александръ Берардъ, личенъ противникъ на тия фаномени, разказва единъ свой сънь, сънуванъ когато билъ прокуроръ въ Лионъ, сънь последванъ отъ печална дѣйствителность.

„Въ това врѣме—разказва Берардъ— азъ бѣхъ прѣкжсналъ дългитѣ изслѣдвания на едно ужасно прѣстѣпление, което бѣше развълнувало цѣлия градъ. Бѣхъ го прѣкжсналъ, защото надали би могълъ нѣкой на мое мѣсто да продължава: нѣколко недѣли наредъ, денемъ и нощемъ, азъ не виждахъ въ съня си друго, освѣнъ трунове, кърви, убийци и разбойници.

Една вечеръ трѣбваше по неволя да отида въ едно близко село. Тръгнахъ, нѣ нощта ме скоро застигна по пътя и азъ прѣдпочетохъ да приспя въ едно ханче, що съзрѣхъ край посето. Надъ вратата на тая хумба висеше надписъ: „Приятелска срѣща“. Влѣзохъ и поискахъ да ямъ.

Слѣдъ една слаба вечеря, приготвена подъ подозрителнитѣ очи на ханджията, азъ, придруженъ отъ жена му, се качихъ по стълбата къмъ назначената за мене стая, която бѣше расположена надъ обора.

Азъ съмъ винаги извънредно прѣдиазливъ: завъртѣхъ ключа на вратата и почнахъ най-грижливо да разглеждамъ стаята. Едно легло, една крива маса и двѣ криви столчета съставляваха всичката ѣ мобель. Въ едното кюше, мѣжду шаркитѣ на книгитѣ,

съ които бѣха облепени стениѣ, забѣлѣзохъ очерта-
нието на една врата. Отворихъ я: една тѣсна и тъм-
на стѣлба водеше кой знае гдѣ. Прѣгледахъ бравата:
бѣше здрава, нѣ като видѣхъ, че нѣма ключъ, азъ
тигнахъ до вратата масата и двѣтѣ столчета така,
че ако нѣкой я отвори, трѣбва да направи шумъ.

Тогава чакъ си легнахъ. Ум ренъ, азъ тутакси
заспахъ. Нѣ изведнажъ се стрѣскамъ: стори ми се,
че вратата се отвори, масата се отмѣсти и нѣкой ти-
хичко се промѣна. Извикахъ: кой е тамъ? Мракъ и
тишина. Вижда се, сънувалъ съмъ или е било халю-
цинация. Нѣ, при все туй, азъ останахъ дълго врѣ-
мѣме буденъ. Най-послѣ, надвитъ отъ умората, азъ
отново заспахъ и сънувахъ единъ сънъ. Сънувахъ
азъ една стая, въ стаята легло и въ него спи човѣкъ.
Едни врата, скрити въ облепката на стениѣ, безшумно
се отварятъ и ханджията— той сжщия— промѣква се
дебнишката, съ единъ дълъгъ ножъ въ рѣка. Слѣдъ
него дебне жена му съ едно едва мъждеюще фенерче.
Той доближава до леглото и съ единъ махъ забива
ножа въ сърдцето на спящия. А послѣ тѣ бързо се
спущатъ по тѣсната стѣлба,—като свличатъ съ се-
бе си треперящото още тѣло.

Събудихъ се отново, растреперанъ, ужасенъ, съ
чело облято въ потъ. Утреннитѣ зари обливаха стая-
та съ весело сияние. Скочихъ и надвѣ-натри се облѣ-
кохъ. Като слѣзохъ въ кафенето, азъ видѣхъ само
хазайката, сѣднала срѣдъ опушената срутена стая.
Расплатихъ се набързо и избѣгахъ отъ това ханче,
като отъ ада, за да отдѣхна най-послѣ на свободенъ
въздухъ. Слънцето роскошно блѣстеше и птичкитѣ
пѣяха празнични химни.

Бѣха се изминали отъ тогава три години. Азъ
бѣхъ забравилъ вече за моя сънъ, когато единъ день
прочетохъ въ вѣстника, че адвоката Викторъ Ар-
нолдъ, който бѣ прѣкаралъ миналата нощъ въ хан-
чето „Приятелска срѣща“, бѣше безслѣдно исчезналъ.
Ханджията утвърждаваше, че пѣтника билъ продъл

жилъ пѣтя си—не искалъ да приспи. Нъ въпреки неговото утвърждение, мнозина подозираха, че той има прѣстъ въ това тайно исчезване.—Освѣтъ това властитѣ си напомниха и за още единъ подобенъ случай: единъ пѣтешественикъ англичанинъ, прѣди три години, въ сѣщото ханче и по сѣщия начинъ, бѣ ненадѣйно исчезналъ. При това, едно малко селенче, момиче, подтвърждаваше, че е видѣло миналата нощъ ханджийката, когато тази хвърляла въ гората кървава дрѣха.

Не можахъ повече да се сдържа. Една непобѣдима сила ми пушнеше, че моя сънъ е билъ цѣла дѣйствителностъ. Тръгнахъ тутакси. Като стигнахъ въ селото, узнахъ, че сѣдебния слѣдователъ тъкмо испитвалъ ханджийката. Влѣзохъ въ кабинета му и го помолихъ да ми позволи да присѣтствувамъ на слѣдствието. Жената не ме позна. Тя разказваше, че единъ пѣтникъ, чиито чѣрти отговаряли на тия приписвани на адвоката Арнолдъ, билъ се отбилъ въ ханчето, нъ не билъ прѣкаралъ нощта.

— Най послѣ—прибави тя—ний имаме само двѣ стаи за пѣтници и миналата нощъ тѣ бѣха заети отъ двама каруцари, които, ако трѣбва, ще могатъ да потвърдятъ факта.

Азъ се намѣсихъ изведнѣжъ.

—Ами третата стая, тая надъ обора? извикахъ.

Тя трепна и стори ми се, че ме позна. Азъ, развълнуванъ, задъхавъ, продължихъ рѣшително: Вик. Арнолдъ спа именно въ нея стая. Прѣзъ нощта вий влезнахте крадишкомъ при него: Мжжъ ви държеше въ ржката единъ ножъ, вий едно фѣверче. Доближихте се до леглото и мжжъ ви заби ножа въ сърдцето на спящия, послѣ го дигнахте за краката и за главата и го свлѣкхте по тѣсната стѣла, като му окрадахте часовника и кесията. Не е ли така? Азъ разказвахъ моя сънъ, който прѣди три години бѣхъ сънувалъ и моя колега ме слушаше смаянъ.

Жената приблѣдня, настрѣхна, захвана да трепери и извика: Нъ вий сте видели всичко?

А послѣ се отказа повече да говори. И не трѣбаше.

Когато моя колега каза на мъжа ѝ, че тя му е всичко исповѣдала, той се растрепера отъ ядъ и изкрѣща: „Тая чума ще ми плати!“

Моя сънь, прочее, излѣзе цѣла истина. Въ обора се намѣри тѣлото на нещастния Арнолдъ, а до него се ископаха още нѣкои човѣшки кости, вѣроятно тия на убития прѣди три години други пѣтникъ. Не и азъ ли бѣхъ осъденъ на сжщата участъ? Не наистина ли азъ усѣтихъ да се отвори вратата въ оная нощъ, въ която сънувахъ този сънь? Или всичко бѣ сънь, халюцинация? Или печално прѣдчувствие? Тайна. За това ханче, обаче, азъ винаги си напомнимъ съ живъ ужасъ и, когато негова образъ ми растревожи ума, азъ захващамъ да се съмнявамъ, че сънищата сж абсолютно несъзнателни въспроизвеждания на дневнитѣ впечатления.

Осществлението на едно обѣщано явление.

(изъ Revue Spirite).

7-й Юлий 1895 год.

Любезный Господинъ Леймари,

Прѣди нѣколко дена имахъ случай да се разгоря съ свѣщенника отца Борза Ковоски, отъ православно — вѣроисповѣдане, изъ село Мишаловка. Той е старецъ на 70 години, добъръ, кроткъ и съ голѣма репутация. Относително това, което ми расказа, не трѣбва да имате ни най-малко съмнение.

Между друго ние се разговорихме за магнетизма, ясновидението, спиритизма и разнитѣ явления. Той ми расказа слѣдующия много интересенъ случай, който се надѣвамъ да задоволи доста нашитѣ читатели.

Въ Граново (Гаспински окръгъ, Полша) единъ свѣщенникъ, Иаковъ Антоновичъ Шмиеловски, отъ православно вѣроисповѣдане, бѣше баща на трима синове и три дѣщери. Единия отъ сино етѣ, Модестий, бѣше настаненъ въ Тулчинската гимназия, гдѣто се сприятели искренно съ Ивана Семаскиевичъ. Тѣ бѣха сърдечни, истински приятели, което рѣдко се случаваше. Тѣ се обичаха и имаха еднаква любовъ къмъ науката и еднакви вкусове къмъ невинни развлечения. Тѣ всекога се стараяха да прѣкарать ваканциитѣ заедно: ту при роднинитѣ на Модестий Шмиеловски, ту при родителитѣ на Семаскиевичъ.

Модестий, слѣдъ като свърши гимназията, постъпи на военна служба, а слѣдъ три годишна служба достигна чинъ поручикъ хусарски. Иванъ отъ своя страна, изучи педагогията въ Камено — Подолска и въ 1876 година се назначи за професоръ, като зае чинъ на ректоръ въ семинарията на Каменка.

Когато се объяви Турско—Руската война, Модестий биде принуденъ да тръгне съ своя полкъ. Той не се рѣши да тръгне за война безъ да се види съ приятеля си Ивана; той дойде въ Каменка и остана при него три дни. Когато пристигна минутата за тръгването, Иванъ съ нажелено сърдце му каза: „Много съжалявамъ, че те испращамъ на този бой, дано Богъ благоволи да се върнешъ! Ако случайно бждешь убитъ, или умрешъ, моля ти се, извѣсти ме по който и да било начинъ!“ Модестий отговори: „Да, обѣщавамъ ти се; давамъ ти своето честно слово, че ако умра, ще ти се явя непрѣменно; разумява се, ако това ми бжде позволено!“ Тѣ се раздѣлиха, като се обѣщаха да си пишатъ, колкото е възможно по-често.

Модестий изпълни своето обѣщание; той често пишеше на приятеля си, като описваше подробно вървежа на окупацията на балканитѣ и трудното заминаване на Шипческия проходъ. Той писа много върху обсадата на Плевенъ, гдѣто се отличи и де-

корира. Модестий въ послѣдното си писмо, слѣдъ подписването на Санъ-Стефанския договоръ, пишеше на Ивана, че скоро ще се връщатъ и се надѣваше да се видятъ въ Каменка.

Нъ за нещастие, той не можа да изпълни общанието си, защото, щомъ като се върнаха въ Россия, той биде назначенъ въ Киевъ и отъ тамо трѣбваше да замине съ полка си за въ Лукъ.

Тамъ му се случи това, което никакъ не се надяваше. Модестий, избавенъ и оцѣлѣлъ слѣдъ една такава жестока война, слѣдъ като билъ подъ Плѣвенъ и Шипка, и слѣдъ толкова срѣщи съ турцитѣ, здравъ и бодръ, никакъ не помисли, че смъртта ще го намѣри въ Лукъ.

Единъ день неговий ескадронъ се упражняваше ба полето, по два часа слѣдъ обѣдъ; Модестий желаше непрѣменно да присѣтствова и той се качи на коня и тръгна. Едва се отдалечи 500 раскрача отъ дома си и коня му скокна къмъ лѣво, разгнѣви се и всадника, като изгуби равновѣсието, падна страшно на каманациѣ и расцѣпи главата си!

Слѣдъ единъ часъ той издѣхна!

Въ сѣщата минута, когато се случи това нещастие въ Лукъ, Ректоръ Семаскиевичъ пишеше въ работния си кабинетъ.

Внезапно вратата се отвори и Модестий Шмиеловский влѣзе облѣченъ, както всекогѣ, въ хусарската си форма. Ректора, като го видѣ, удиви се; то бѣше нѣщо неочаквано за него, защото онази нощъ бѣ получилъ писмо, въ което Модестий пишеше, че не ще може да го посѣти по-рано отъ Рождество Христово, т. е. слѣдъ два мѣсеца; той стана и каза смѣящецъ: „Ахъ! каква приятна шега ми устрои, Модести! Азъ получихъ твоео писмо, въ което ми се общаваше да дойдешъ къмъ Рождество!“ Модестий отговори: „Милий приятелю, азъ изпълнявамъ своето общание; дойдохъ да ти кажа сбогомъ. Ние нѣма вече да се видимъ въ този свѣтъ. Азъ съмъ

щастливъ! Бъди здравъ и Богъ да те благослови!“ И, слѣдъ тѣзи думи, явлението изчезна и Семаскиевичъ, като не може да разумѣе какво става, повика свойтѣ секретари и служащи. Тѣ прѣгледаха всичката кѣща, разумява се, безъ никакъвъ резултатъ. Тогава Семаскиевичъ рѣши да телеграфира въ Лукъ до единъ другаръ на Шмиеловски, отъ когото поиска свѣдения относително здравието на своя приятель. Той получи слѣдующия отговоръ:

„Модестий Шмиеловски се уби, като падна отъ коня, въ три часа слѣдъ обѣдъ“. Тогава едва той си напомни обѣщанието на приятеля си и разумѣ, че това бѣше духа на приятеля му, който му се яви ва да му каже че умрѣ!

Прѣвела: А. Ж-ва.

РАЗНИ.

Още единъ скептикъ. — Die Uebersimliche Welt печатна едно писмо отъ контесса Менарди, въ което тя казва, че склонила профессора Визани—Сковзи, краенъ противникъ на спиритизма и явленията му, да я придружи до въ Неаполъ и присѣства на сеанситѣ на Евзачиа Паладино. Слѣдъ третия сеансъ, профессора исповѣдалъ: „Не! тѣзи явления не могатъ се обясни отъ никого. Нашитѣ науки сж безсилни да ги обяснятъ. Такива явления не могатъ да се произведатъ, освѣнъ отъ същества невидими и независими отъ медиума и присѣствающитѣ“. Въ четвъртия сеансъ, продължава контессата, той се съвършено убѣди, като видѣ Джонъ Кингъ цѣль материализиранъ да стои отстриани му и, въ сѣщия моментъ, друга една гигантска форма опрѣна на моето рамо. На въпроса ми: Кой сте вий?—получихъ въ отговоръ руското име на покойния ми плѣмникъ Федя. Азъ съмъ напълно увѣрена, че ни медиума, ни доктора сж нѣкога чували това име.

Цѣната на едно писмо.—Миссъ Ст... имала между книжката на фамилията си едно писмо отъ Кромвелъ, съ дата 1646, адресирано до одного отъ прадѣдитѣ ѝ, което писмо тя пожелаала да продаде за да употрѣби паритѣ въ нѣкое добро дѣло. Комиссионерската къща Вилкинсонъ & сѣ въ Лондонъ оцѣнила това писмо 20 лири стерлинги, но духа Жакъ, комуто отдаватъ да е принадлежвало писмото, запитанъ чрѣзъ медиума Луиза, слугинята на къщата, опрѣдѣлилъ цѣната на 50 — 60 лири стерлинги. И наистина, на публиченъ търгъ писмото се продало за 54,10 л. ст. Какъ така, пита кореспондентката, единъ безграмотенъ медиумъ опрѣдѣля много по-добрѣ цѣната на едно писмо, отъ колкото една прочута търговска фирма позната въ цѣлия свѣтъ? Въ този случай трѣбва ли да прѣдолагаме отъ страна на Духоветѣ пророческа дарба или ясновидение въ бждщето, или да приемемъ, че се е извършило просто едно внушение отъ тѣхъ надъ личността, която е покупила писмото?

Рѣонтгеновитѣ лъчи.—Нашитѣ вѣстници и списания писаха доста по новото важно откритие на проф. Рѣонтгенъ, та нѣма нужда да повтаряме надългосжщото. Ето на кратко откритието: Круксъ, знаменития английски физикъ и спиритистъ, който изслѣдва тѣй точно медиумическитѣ явления съ електрически апарати, измисли единъ видъ трѣби, съ които доказва, че съществува едно четвърто състояние на тѣлата, което той нарѣче *лъчаще състояние*. Това четвърто състояние е отъ голѣма важностъ въ омеопатията, магнетизма и спиритизма. Съ тѣзи трѣби си послужва Рѣонтгенъ въ откритието на едни лъчи, които могатъ да прѣминаватъ межитѣ части на тѣлото и да прѣдаватъ на фотографическата пластинка само коститѣ и металическитѣ нѣща по тѣлото (като прѣстенъ, гривна и пр.). Това откритие е отъ голѣма важностъ за хирургията и медицината, понеже скелета на човѣка става вече отворена книга. Но ето

най-куриозното: знайно е, че сомнамбулитъ, медиумитъ, екзалтиранитъ, понѣкога могатъ да гледатъ вътрѣ въ тѣлото на чловѣка, въ затворени книги, прѣзъ зидове и непроницаеми нѣща. Прѣдъ новото откритие нѣкои учени (Алфредъ Бине, напримѣръ) се питатъ сега, дали не ще се докаже по наученъ начинъ, че такова гледане е възможно и че то е основано именно върху Рѣонтгеновитѣ лъчи? Всичко, всичко сж способни да приведатъ въ своя полза материалиститѣ, само и само да не допустнатъ простата и коренна теория на флуидиститѣ.

Корреспонденция.

Приети лева отъ: Балбунаръ г. А. П. Мутафовъ, 0 80. — Балбунарско, с. Тетево Читалище „Орало“, 5 — Видинъ Читалище „Цвѣтъ“, 5 — Вратца г. Тодоръ Поповъ, 4. — Горнѣ-Орѣховско. с. Добри Дѣлъ г. Цани Вълевъ, 5. — Ломъ Унтеръ-Офицерско Сѣбрание, 5. — Ломско, с. Вълчедърма г. В. Димитровъ, 5. — Разградъ г. Поруч. Наслѣдниковъ, 10. — Сливенъ г. Ив. П. Загорски, 15. — София г. Кр. Миленовъ, 0 80. — г. В. С. Даскаловъ, 3 50. — Станимака г. Поруч. Станчевъ, 10. — Троянъ Библиотека „Наука“, 5. — Трънъ г. Ст. Петровъ, 5. — Търновско, с. Плаково г. Лаз. Ив. Джусиуновъ, 8 — Ямболъ г. Начо Боровъ, 2 50; г. Спасъ Домусчиевъ, 5; г. А. Х. Байковъ, 1 05. (Относително въпроса за числото на лѣкаритѣ омеопати въ Америка, върното е не това, което пише „Женский Свѣтъ“, а това, което ний писахмевъ кни VIII—IX отъ „Здравословие“, въ отдѣла „Разни“. Нѣмаме на рѣка въпросния брой отъ „Жен. Св.“, нито сме забѣлѣжили на врѣмето подчертанитѣ отъ васъ редове, но бждете увѣрени, че, далечъ отъ да бжде застарѣла и напусната метода, омеопатията е нова и все по-прогресирующа наука, която въ недѣлго врѣме ще измѣсти официалната аллопатическа система, която е набѣкана съ прѣдпотоппи прѣдразсждѣци).

Пратенитѣ въ редакцията ни пѣри за романа „Безсмъртна Любовь“ не сж отбѣлѣзали тука, а ще се обнародватъ върху коритѣ на самия романъ.

Редакцията.